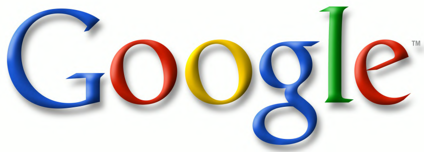
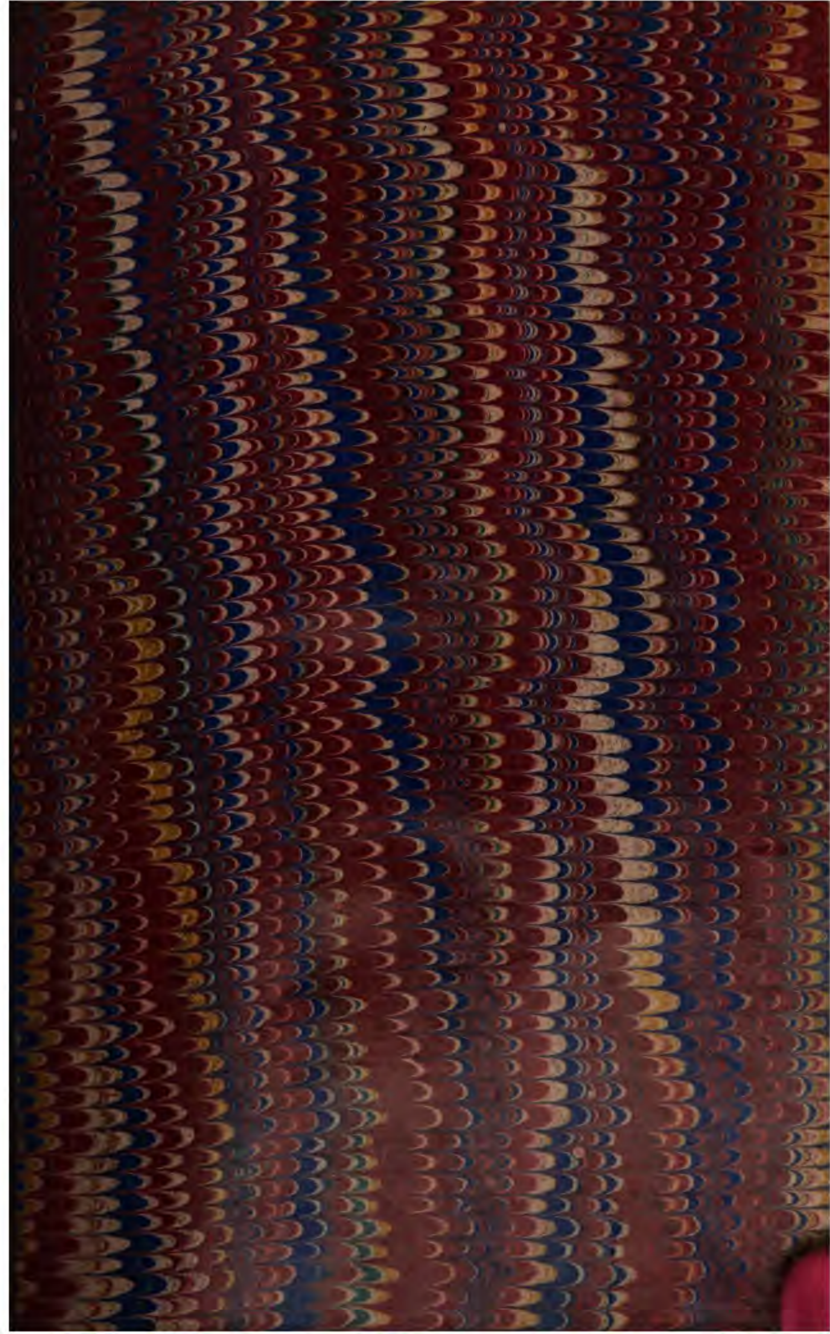
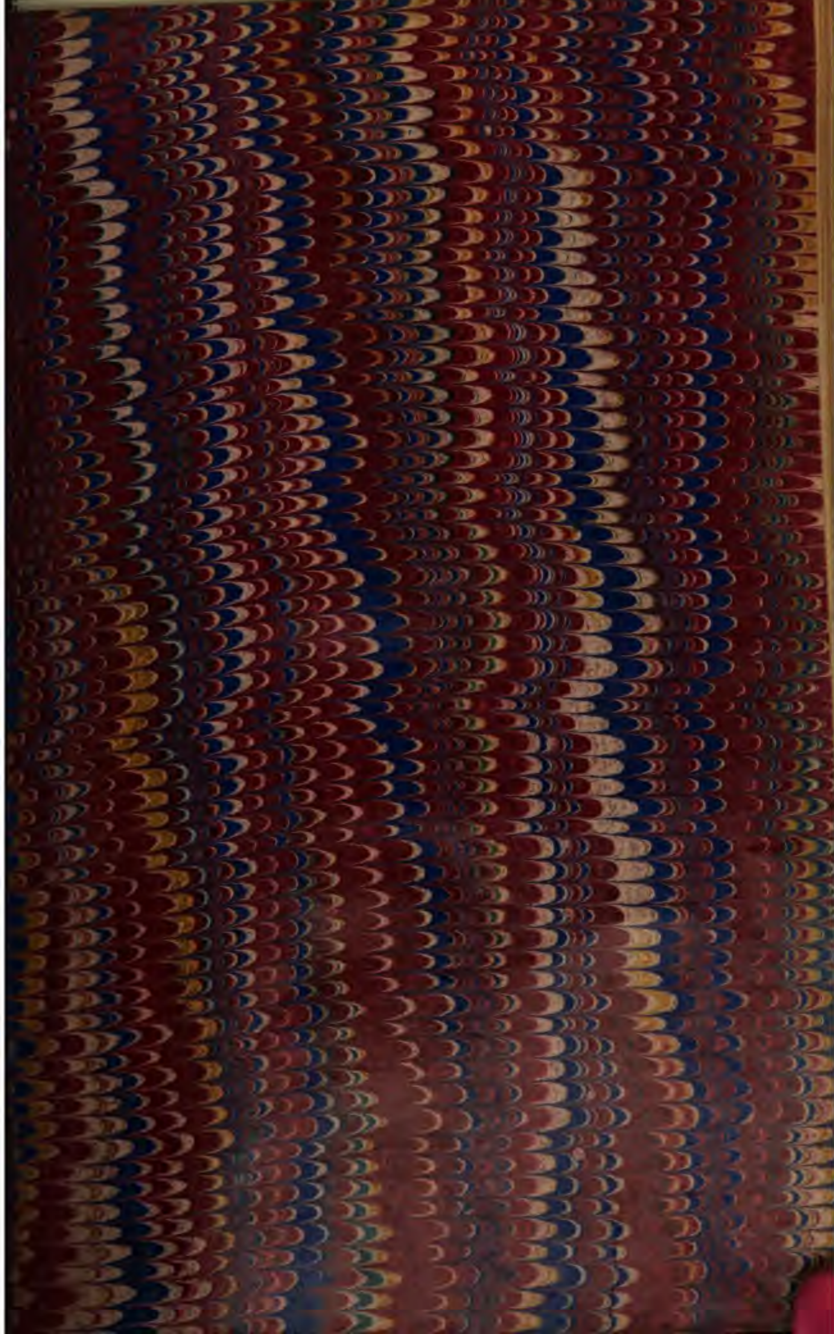

DOMI NUS ILLU
MINA TIO MEA
Taylor Institution.

DOMI NUS ILLU
MINA TIO MEA
Taylor Institution.

Aasmund Olafsen Vinje fris. 1818-70.
the most eminent of the Maalstræv School
who tried to write in the peasant language of Norway
His epic poem Storegut ([illegible]) is written in
this landsmaal or [illegible] peasant language
(cf. I. Aasen's Norwegian Glossary)

Storegut

av

A. O. Vinje.

Andre Upplaget.

Christiania 1868.

Forlagt av det norske Samlaget.

Trykt hjaa H. E. Larsen.

Det er ei sann Soga det, som stend i denne Boki, so nær som det, at Navnet paa ein og annan Mannen og Garden ero umbytte; for der liver enno Nærskyldingar av sume av desse Folk, og det trengst ikkje um aa saara desse Uskuldige. Derimot er Storegut og Fader hans sette, som dei vaaro til, med rette Navnet og Alt; og Fader min kunde minnast deim baade tvo. Mangt er elles forgyllt og gjort større eller mindre, en det var. Det er nokot idealiserat; men Tilmaalet og Samhøvet eller Proportionarne er det stræva etter, likssom naar Maalaren gjerer Mannen større eller mindre, en han er skapt. Dette, at Soga er sann i sine store Drag, er det, som etter mi Meining maa gjeva Diktet sitt meste Verd; for Smak og Stil skifta um, men historiske Grunnevne vara. Dette, som eg med eit Kunstord vil kalla den ethnographiske Beingrind, maa kvar Diktning og daa mest den sokallade „folkelege" hava, um den skal liva lenger en den ofta falske Tidarsmak, som skapte den. Det er denne folkelege eller historiske Beinbygning, som me finna i alle poetiske Verk, som liva lenge, alt fraa Homer og vaare gamle Sogor ned til Walter Scott. Det er den, som stend atter, naar alt det andre er døytt burt. Det er av Livet sjølv, me maa faa vaare Grunndrag: det er det, som lyt dikta fyr os; og Aalmugen heve difyr i Grunnen Rett, naar han segjer um ei Soga

elder eit Dikt: „Ja, ja, det kan vera godt og væl altsaman, men det er ikkje sannt; ho lyg den Boki og ferer med Fantesi." — At eg elles ikkje tek denna Synsmaaten reint paa Ordet, maa ganga fram av det, som her uppe er sagt.

Det er no elles ikkje verdt at gilda seg meir av si historiske Sanning, en godt gjerer; for det er ikkje sagt, at eg skirt og klaart kan setja fram dette Folkeliv, med alt det at eg er uppfødd i det og høyrde det utmaalat av Fader min og andre gamle Folk; men at den utvordes Historie er sann, det veit eg.

Ja slikt var Livet upp i Thelemorki og vaare fleste Fjelldalar alt til 1814. Det var i Grunnen ei Nevarettens Tid, og difyr var Styrke og Mannamod det, som stod i største Pris. Det menneskelige Samfund er so klokt, at det altid ærar mest det, som det heve størst Bruk fyr. Med vaart nye Riksstell kom betre Rettargong, og ved ein større Lesnad og alt kom ein annan Tenkjemaate inn i Samfundet. Dette Gamle døyr meir og meir ut. Me kunna ynskja, at den gamle Visediktning f. Ex. livde enno, men det er raadlaust med det. Og her er Bot fyr det. Det er likso med Maanen: han nører sig i den andre Enden, naar han sloknar i hin. Menner, som no ero uppe i Tanken av si Tid, dei setja i Likning med Guden Tor Enden av Hornet i dette Folkehav og sløkkja Torsten sin etter eit meir folkelegt Maal og eit sterkare og meir poetisk Liv i det Heile.

Eg var fraa fyrst av meint paa aa hanka mange Songar inn paa Sambandstraaden i denne Soga, men eg vardt under Verket rædd fyr, at den „episke" Sammanheng ved dette skulde slakna væl myket; og det er ikkje fritt fyr, at den heve gjort det og i fyrste Halvparten av Diktet. Men seer eg, at eg kunde hava gjort meir av detta, so skal eg sidan gjera det; for det vilde vera likso historisk sannt, som høvelegt fyr meg, aa leggja mange Visor og Stev i Munnen paa han „Olaf sjølv," som

etter alt det, eg høyrde gjetet og kjenner, var ein av dei sidste kringfarande Visediktarar og Songarar i det viserike Telemork. Eg maa tru, at der er sume av hans Visor i Landstads og Bugges Samlingar, og der er likeins ei um daa Huldri kom til Storegut paa Felegret, men den er visst av ein annan; truleg av ein Skulemeistare i den seinare Tid.

Fyrste Halvpart og der utyver av denne Storeguten kom ut i Dølen; men eit og annat av dette er umgjort og umsett og javnat til ein betre Sammanheng.

Eg torde ikkje annat en setja sume Ordtydningar her sidst i Boki. Eg heve sovidt mogelegt gjenget av Vegen fyr Ord og Talemaatar, som kunde vera mindre kjende i By og paa Flatbygd: men det var raadlaust yveralt aa gjera detta, helst naar der maatte koma fram Navn paa Landelæge (geographiske Benevnelser), sosom i „Jøtunheimen.“ Det heve lagt mange Bond paa meg, dette, aa gjera Maalet tydelegt, og det heve ofta og teket burt det mest sermerkte eller karakteristiske ved Tanken. Men, me „Maalmenner“ maa fara smaatt fram enno tidleg Dags. Det er med oss som med Organisten, naar han i sit Fyrespil eller Præludium spilar med faae „Stemmer.“ Folk etter oss faa fyrst den Lukka aa kunna draga ut alle „Stemmer“ og spila med fullt Verk.

Christiania i Decbr. 1866.

I dette andre Upplaget, som no her kjem ut, er eit og annat Smaatt umskipat og tilsett og fraateket.

Christiania i September 1868.

Dei Olavarne.

Og Olav heet Son, og Olav heet Far.
Det Olav paa Olav var,
solenge som det var spurt til Mann
som Eigar av Nordigard.

Det er som med Lauvet, du seer i Skog:
Det rotnar i Flo paa Flo,
um Vaaren grønt og um Hausten gult,
og svart under kvite Snjo.

Og Olav var stor og Olav var sterk,
og Olav var spræker Kar.
Men endaa so vardt det altid sagt,
at betre var gamle Far.

Det myrknar ikring deg, naar so du kjem
frametter imot di Grav;
og difyr so hava dei gamle fyr Tru,
at Folket det minkar av.

Men det er med Mannen og Mannaætt,
som Grønska paa Skog og Jord:
Det er liksom Lauv og Gras iaar
er grønare en ifjor.

Slikt var det med desse Olavar:
der døydde 'kje Styrken ut;
for av denne store Olavs-Ætt
den sidste var „Storegut".

Ja, det var med detta, som naar du rett
vil ut yver Sjøen sjaa:
Den store Bylgja kjem altid fram
som fødd av dei mange smaa.

Men sidst av den største Bylgja verd fødd
fraa Rulling so breid og rund
den Brotsjø, som velter med kvite Foss
og slær seg paa Sanden sund.

Og likeins du ut paa den opne Sjø
det vanlege Synet fær
fraa slikteit fyssande Bylgjedrag,
at sunder seg sjølv det slær.

So verd der som stilt, der Baara brast,
med Bylgjor so smaa i Kross,
til dess det seg lyfter eit Bylgjedrag,
som vekser seg til ein Foss.

Og difyr kjem Fader til „Storegut"
paa Tale somangein Gong.
Ja, han verd den Mannen i denne Segn,
som syng den heile Song.

Olav sjølv.

D'er Olav, som ut denne Bodi ber;
d'er han, som fortel denne Soga her.
Han diktar og kved desse Visor ut,
fraa fyrst um seg sjølv, so um Storegut.

Daa Olav lærde lesa.

Dei segja, at Livet det lid og det strid
og fram mot eit betre seg søker.
Min Ungdom fall inn i den underleg' Tid,
daa fyrst upp til oss det kom Bøker.

Daa vardt det forlitet, at Mannen var klok,
og Tankar i Mengd kunde hava.
Nei, Visdomen maatte han finna i Bok,
og Folk skulde læra aa stava.

Ei Bok var ei Æra: eg minnest det tidt,
i Høgsætet sat ho som Gjesten.
For det var med Lærdomen komet sovidt,
at Folk skulde ganga fyr Presten.

Eg lærde aa lesa. Eg fekk meg ei Bok.
Og raude Bokstavar var Dygdi.
For endefram var det, han laut vera klok,
ein Son av dei beste i Bygdi.

Men so sagde Far: „Det er alt utan Raud!
Verdt lik meg og fylg meg paa Ferdom!
Kast Boki, min Gut; eg gjev Presten ein Saud:
so slepp du fraa all denne Lærdom."

„Eg leser um Kvelden", eg sagde til Far,
„so fer eg um Dagen paa Ferdom.
Av Presten eg „Spurningar"*) fekk fyr mitt Svar,
so no skal du sjaa her verd Lærdom."

„So fær han ein Bukk denne Mann, som er halt,
eg meinar," sa' Far, „denne Gunnar.
So gjev han deg Lærdom: han kjenner til alt,
og stødt kjem or Bøker med Grunnar."

Ja, Gunnar var klok, um han endaa var halt.
Og Gunnar var komen fraa Froland.
Han lærde meg myket og lærde meg alt
um Goliat, Samson og Roland.

---

*) elder „dei skrivne Spurningarne", var Spursmaal og Svar, som Presten skreiv upp med Frakturskrift og gav ut til Ungdomen, for Potoppidans Forklaring var for stor aa læra. Det var so ei fjore fem Blaad. Eg minnest Folk, som ikkje hadde lært meir.

„Og Sjøen,“ sa' Gunnar, „er fælande stor,
so Vandak ein Dam er imot'n.
Og Kongerik' store her finst paa vaar Jord,
tenk Rusland og Halland og Toten!

Og langt imot Sud der ei Slett er so vid,
— sosannt som ei Bøkerna ljuge, —
at der du kann sjaa yver Kongerik' ni,
og Kyrkjor somange som tjuge.

Her heima er smaatt: det er alt som ei Mus
mot fælaste Uksen, som olmar;
for Dyr er aa finna so store som Hus,
og Fiskar so store som Holmar.

Og Mimring var slik, han var større en tri,
og stor som ei Tunna var Hatten.
Seks Alner var Goliat, Nimrod var ni,
og Viderik Værlandson atten.

I Hornet blees Roland, der saarad han laag,
so hardt, at det huskad i Haugom.
Og Mannen, som Mahomed sagde han saag,
var tusund av Mil millom Augom.

Fraa Serkland til Valland sprang Rolv i eit Laup
med tusund av Stridsmenn paa Skjoldet.
„Um Gauksto var Graut og um Tinsjø var Saup,
eg aat meg 'kje mett,“ sagde Trollet.

Med Staven sin Gunnar ein Aftan oss slo.
Eg Spurning og Svar lyt fortelja:

Han spurde, um me av dei Vegjerne tvo
den breide ell' smale byr velja?

„Me unge og sprække, i varmt som i kaldt,
kann ganga den smale og leide.
Men du, stakars Krok, som er gamal og halt,
byr vandra den gode og breide."

Smaaguten er gapen; men der leikar Liv;
og Gamlen er glad i den unge.
Han biter ifraa seg som kvassaste Kniv,
og Vit sprakar lett fraa hans Tunge.

Um Gunnar var gamal, han endaa var glad
og snildaste Mannen, eg kjende.
Han lærde oss lesa og Visor han kvad,
og Rispor han fann utan Ende.

Kvar Bok las eg ut. Eg i Boki var glad,
men gladare endaa i Hesten.
Og naar me kom upp og vardt stelde i Rad,
so vardt eg den fremste fyr Presten.

Olav verd Hermann.

Ved tjug' Aars Alderen var det eg vardt skriven,
og vardt til det, me kalla „Kongens Kar."
D'er hardt, naar slikt du fraa din Heim verd driven.
Men glad eg gjekk i Far mins Fotafar;

og daa eg kjende, at ein Mann eg var,
naar ut mot Fienden eg skulde fara,
og slikt med Hond og Foten vera snar,
som naar du Eld og Glod vil av deg kara:
Det er fyr Land og Folk og Konge du skal svara.

Til „Kongens Kjøbenhavn" det maatte bera;
for tvo og sjautti Tumar var eg haag.
Og slike Stormenn laut kring Kongen vera;
og so eg aarevis dernede laag.
Og mange store, gjæve Ting eg saag,
som ikkje her so rett eg um kann syngja.
Men Kongen saag eg og hans Son og Maag.
Det er eit Syn, som Gamlen upp kann yngja.
Og der eg prøvad gamalt Sverd og Hjelm og Brynja.

Og ned til Holstein og eg maatte draga;
for Krig mot Russen var det meint aa faa.
Men anderleides skulde det seg laga,
og andre Karar var det eg fekk slaa.
Eg synest enno digre Tysken sjaa,
som tidt eg smurde upp paa Dansesalar;
men mest den Fleskesluggen rømde fraa,
med alt det store Skryt og Kyt han pralar
og med sitt Skum i Munn og Grautemæle talar.

Den snilde Dansken ingen Mann skal vraka.
Men Munnen hans er full av Vrid og Vraal.
Og heile Tylvter Danskar skal eg taka;
— det gjeng som naar du bryter grøne-Kaal —.
Du kjenner Dansken paa hans mjuke Maal

med Ord og Ordalag som Silkeklutar.
Ja, der er litet av det Norske Staal
med all den Sprett og Spenn i Norske Gutar.
Her dansa Ord som Bekkjabond fraa Fjell og Nutar.

Men endaa likar eg den gode Dansken;
for betre Hjartalag eg sjeldan fann;
og aldri skal du sjaa eg kastar Handsken
til Strid paa Odd og Egg med denne Mann.
Og slike fagre Døtter eiger han!
Du veit, at Hermod Aaland tok a' Mette.
Den Blomen i sit Gardeliv han vann.
Han elskad mange; men ho var den rette.
Ifjor ho atter fekk ein Son, — det var den sette.

Me arme Menn um fagre Gjentor drøyma;
og dennne Draumen varer mange Aar.
Somange slike Minne paa meg strøyma,
at tidt eg gjeng, som eg var sjuk og saar.
Ja, naar ihug me koma Elsken vaar,
so er det so i Merg og Bein det silar.
Som svarte Skuggen kring du gaar og gaar;
du lengtar, trur og trur, og so du tvilar,
og liksom Orren blundande paa Leiken spilar.

Olav fær prøva mangt.

Til Kjøbenhavn eg laut, som sagt,
so var det i min Lagnad lagt,

for so i Kongens Bod det heet.
Men dei, som heima sat, dei greet.

Men mest greet Anne, arme Møy.
Eg trudde plent ho skulde døy.
Me var trulovat nettupp daa.
Og ut eg laut so langt ifraa!

Me unge tvo, me lovad heitt,
at me sku' vera liksom eitt.
Og so fyr Gud me ærlegt svor,
at me sku' trugne halda Ord.

Men eg vardt burte mange Aar.
Og Tidi lækjer alle Saar.
Eg sende Bod og Bod ho gav,
Men sidst eg fann, ho dovnad av.

Det kom ein Gut med større Gard.
Og trugad vardt ho av sin Far.
Det Bodskap var mitt fyrste Slag.
Eg trudde det var Domedag.

Eg gjekk og hatad kvar og ein
og flaug som Troll i Berg og Stein.
Eg ingen saag i Hugen glad;
eg minnest enno det eg kvad:

„Her er so tungt fyr Mann og Møy
i dette Liv so sjukt og saart.
Me slita stridt, fyrr me faa døy
og sleppa dette Livet vaart.

Ja, Livet er ein Klagesong,
og Ljoset sloknar fyr vaar Fot.
Her er slik Armod, Naud og Trong,
at Blodet spring fraa Naglarot.

Dei ljose Stunder i vaar Sorg,
naar Livet liksom lyser klaart,
me taka Himilen paa Borg.
Men me faa svida fyr det saart.
Det spring fraa Smil til Auga-vaatt,
der Lik kjem inn i Brudlaups Lag;
og Notti kjem med graatt i graatt,
og svarte Sky med Toreslag.

So ilt det heile Livet læt
og sveiper seg i svarte Sut.
Det er, som Jord og Himil græt
og lengtar etter Løysning ut.
Kvar Drope Dogg er som ei Taar.
Me takka maa, me Kjelda fann,
so me faa dogga Sorgi vaar,
og med i alt me graata kann.

Ein Krig det heile Livet er:
Kvar river aat seg olm og yr
og spenner, høgg og sting og slær,
og biter som eit annat Dyr.
Ein eta vil den andre upp
og svelgja alt, han veit og kann.
Det gjeng paa Plunder hovudstup
fraa Makk i Mold og upp til Mann.

Det er slikt Vit og Slit, at du
kann missa baade Vit og Sans,
naar du skal leika deg og snu
i denne ville Drauga-Dans.
So upp og ned og paa og av
me storma denne Dansen lang,
til dess paa Slutt den opne-Grav
oss teker i sitt svarte Fang."

Olav maa elska.

Aldri lenge kann han vera
vond og myrk den gode Mannen:
kann han ei den eine elska,
maa han elska strakst ein annan.

Anne sveik meg. Store Under,
at eg detta kunde bera!
Men paa Slutten so eg tenkte:
„Slikt kann mangei Anne gjera.

Millom alt det gode varme
tidt du maa i kaldt deg lauga.
Slikt aa Sæ kjem tidt, sa' Sælen,
daa han stoten vardt i Auga.

Anne sveik meg! arme Gjenta!
Nei eg visste det var Faren.

Han som mange gode Gamle
elskad mest den største Garden.

Gjenta lik dei gode Gamle
tidt paa gilde Garden tenkjer.
Gjenta, er det sagt, som Fluga
leikar best kring det, som blenkjer.

Etter det, som glor, me alle
laupa, so me litet sansa.
Liksom Jødarne i Morki,
kring ein Kalv av Gull me dansa.

Kanskje Anne var so lagad,
at ho større Stasen turvte?
Og vil ho meg ikkje hava,
er det best, at ho verd burte.

Etter Skatten, som seg gøymer,
kloke Mann skal aldri grava.
Gjenta, som ifraa deg rømer,
vøre største Pest aa hava.

Gjord ho er av annat Virke,
vilde Verk og Vaa deg gjera.
Dersom ho er skapt fyr nokon,
maa det fyr ein annan vera."

Slikt til Liv eg upp meg mannad,
men eg stundom sat og sturde.
Slikt med gamall Visdomslæra
mine arme Saar eg smurde.

Maren fann eg daa den beste.
Stundom gjekk eg reint som tussen.
Men eg endaa fann, at Elsken
vantad likssom rette Gussen.

So ein Kveld, me Kongens Karar,
drukko Øl og Danske Drammer,
og kom snart um det aa tala,
som paa Dansk verd kallat „Flammer."

„Fyr mi Maren," skreik den eine,
„fyr mi Maren skal eg borge.
Ho er rein og kvit den Gjenta
likssom Snjoen upp i Norge."

„Fyr mi Maren!" skreik den andre;
„Festarmøyi mi er Maren."
„Maren di!" skreik i den tridje;
„meinar Fa'n er i deg faren!"

Det vardt Slagsmaal, og den eine
hit og dit den andre slengde;
og i denne Leik eg alle
Festarmenn til Maren dengde.

Sistpaa alle Mann i Ringen
upp dei reis og heim seg stavad.
Men ho Maren, ho fekk ingen;
for ho vilde alle hava.

Olav høyrer Musik og Song i Byen.

Den fyrste Gong eg kom til Byen,
daa var eg alt ein vaksen Gut.
Fraa Fjell, som stinga upp mot Skyenn',
lik Bekk mot Fjorden rann eg ut.
I Dalen der og upp paa Flyenn'
eg las og kvad so mangt eit Dikt,
og hadde myket høyrt um Byen,
men trudde aldri det var slikt.

Daa fann eg det, som fyrst eg drøymde,
daa eg til Kyrkja hadde køyrt.
Daa høyrd' eg klaart det, tidt eg gløymde
og hadde som i Berget høyrt.
Daa var det slikt, at Taarer strøymde;
for alt forklaarat daa eg fann.
Og i mit Minne det eg gøymde,
so eg det aldri gløyma kann.

Um Fossegrimen mang ein talar;
men han fekk aldri Hugen min. —
Aa ja! naar Hyrding=Gjenta jalar,
det kann væl vekkja Hugen din,
og likeins, naar i djupe Dalar
det kjem av Tonar som ei Flod.
Men annat er i desse Salar
med Tonar utav Eld og Glod.

Det Tonar er paa annan Maaten,
en dei som vekte fyrst mit Mod.
Det annat er, en daa i Baaten
fraa Lid eg høyrde Ludrens Ljod.
Aa—haa! ja det er annan Laaten!
— Nei aldri det eg gløyma skal —;
for slikt det er, at jamvæl Graaten
kjem fram i reine Tonefall.

Det gjeng godt fyr'n Olav.

D'er litet atter av ein Kar,
som i sin Elsk er sviken.
Han gjeng, som han ein Skugge var,
og aldri saag du Liken:
Han hatar Mann, han hatar Møy,
og flyg som Skodd paa Heidar.
Han ynskjer, snart han maatte døy
Og sleppa falske Eidar.

Eg visst' ei, um eg Sud ell' Nord
ell' Aust ell' Vest var faren,
for sviket hadde dei sitt Ord,
ho Anne og ho Maren.
Eg trudde væl, at Maren var
so heiltupp ei den sanne.
So det, som mest til Hjarta skar,
var Lygni hennar Anne.

Men rett som so i Sorg eg gjekk
og hatad heile Verdi,
ei Bod ifraa ein Norsk eg fekk,
at Anne var paa Ferdi.
Ho hadde reist fraa Far og Mor
og vilde upp meg søkja.
Og gjenom heile Sverge foor
den stakars vesle Krøkja.

So var eit Dag eg stod paa Vakt,
— den Vakt tok ingen Ende —
det til meg av ein Mann vardt sagt:
„Her kjem til deg eit Kvende.
Ho er fraa Norge, høyrer eg,
ein Kjærast', kann eg banne.
Med Graat og Laat ho søkjer deg.“
Aa, jau, det var ho Anne.

Daa fekk eg sjaa det falske Spil;
daa kom det heile Ordet,
at Anne nær var trugad til
aa taka Gjermund Jordet.
Men daa det galdt, vardt Anne ør
og vilde upp meg finne
og gjorde det, som aldri fyrr
var gjort i Manna-Minne.

Ho kvad (Aa nei! i Sorg du kann
ei kveda, so det høver;
for fagre Ord du aldri fann,
naar Tvil og Elsk deg kjøver.

D'er fyrst, naar upp du vakna fær
ifraa den vonde Draumen,
at i din Song um den der er
den rette fulle Flaumen):

„Aa hjelp' og trøste meg! min Olav kann
du gløyma, at eg liksom upp deg gav?
Eg etter gav ei Stund, men Ro ei fann.
Det var som ned eg stirde i mi Grav.

For veik eg var, og er deg aldri verd.
Eg gjorde Synd, og etter Synd kom Sut.
Det bit og brenn og ingen Ende fær:
Den Orm ei døyr, den Eld ei sloknar ut.

Du burte var: eg fekk 'kje Ord til deg
og segja Blomen din var frisk i Rot.
Eg fann 'kje Fred, fyrr eg den lange Veg
fekk fara paa min arme nakne Fot.

Eg ventar Svar og ser paa Munnen din,
Kom med eit Ord, og gjev mitt Hjarta Ro!
Ver naadig og deg tenk i Staden min:
Eg stod og brann imillom Eldar tvo.

So svar meg godt! Du er so klok og blid.
Der heima foor eg kring so trøytt og vaat,
og spurde Berg og Stein og Fjell og Lid.
Men alting svarad med min eigen Graat."

Det gjeng 'n Olav baade godt og vondt.

At med mi Anne snart eg vardt forlikt,
veit Alle som med meg hev' prøvat slikt.
Mi Tid var ute, Løysepass eg fekk,
og heim til Norge eg med Anne gjekk.
Daa gjekk det lett, um Foten tidt var saar.
Og me vardt endaa vigde same Vaar.
Det var den Vaaren, Grungebru vardt bygd.
Og Brudlaupet vardt spurt fraa Bygd til Bygd;
for det var der, at gamle Olav Bjaaland,
den Kjæmpekaren, dengde Hermod Aaland.

So Garden etter Far min daa eg fekk,
og so ei Stund frametter godt det gjekk.
„D'er godt aa faa," so sagde tidt han Far,
„ei unge Kona og ein gamall Gard.
D'er lett med desse tvo aa liva væl;
og Skam faa den, som ei med det er sæl."

Eg livde væl, men Lukka med meg braut:
Fyr kvart ein Barn eg fekk, eg mist' eit Naut.
Tidt gjekk det paa: det jamleg var kvar Vaar,
og i det minste eit kvart=annat Aar.
Slikt var paatverke, og eg sleit meg sliten.
Min Barnaflokk vardt stor og Buskap liten.
Der mange Gjester kom kring vesle Fat.
Til fleire Munnar vardt der mindre Mat.

Vaar Lagnad, sagde Folk, so ut vardt skift,
for me av berre Elsk oss hadde gift,
og aldri vilde slaa det minste av,
og tru paa det, som mest i Pungen gav.

Men Tingen var, sovidt eg no kann sjaa,
at Feet vaart me godt ei passad paa.
Og naar som tidt eg Hestar hadde bytt,
eg attpaa merkte at eg stødt var snytt.
Eg trodde Livet ei med Heste-Hov,
og aldri aat meg som eit Klodyr grov.
Kring Born og Kona sat eg altfor glad
og altfor myket las i Bok og kvad.
Og Anne var paa sama Gjerd som eg,
og tenkte meir paa andre en paa seg.
Naar Fatikmann med Posen tryglad paa,
ho tidt gav burt det Korn, eg skulde saa.
Og so me gløymde burt vaar eigen Munn,
til me paa Slutten gjekk fraa Gard og Grunn.
Og det, me fekk til Løn, var litet godt:
Det var, som kvar kann vita, Spe og Spott.
For Folk er kloke og som Isen haale:
Eg gjekk fyr Galning, Anne fyr ei Jaale.

Men Born me hadde som det gode Gull.
Sovidt eg minnest, var det Tylvti full.
Og difyr saag eg ingen Mann meg lik.
Den, som hev' mange gode Born, er rik.
Som Blomen gro dei upp og faa si Tid,
og Verdi er fyr alle stor og vid,

so kvar, som brukar seg, vil finna Braud:
du aldri saag den Gode lida Naud.

I denne Tylvt av Born var Gjentor tri,
og so ialt eg hadde Gutar ni.
Bland desse nio Gutar var der ein,
som mot dei andre var som Flint mot Stein,
som Hallingjøkulen mot Veslebræ,
som heile Nordsjaa imot Langesæ,
som Gaukstø er mot runde Raudbergnut,
og difyr var han kallad „Storegut“.
Um du er vreid, paa Born du ser deg blid.
Dei spring' og dansa likſom Bukkekid.
Dei kvittra likſom Fugl mot ljose Dag.
Der sprakar Liv i kvart eit Andlitsdrag.
Ho blenkjer kvit og kvass den unge Tonn.
Det er, som Mat og Klæde av deim brann.
Aa vera arm og eiga slike smaa,
det gjer deg tankefull og leitar paa.
Eg um vardt skapt, eg skifte Sinn og Aand,
og Staven tok eg i den andre Hond.
Eg drog til Huset godt av alle Slag.
Eg „Kjøkemeistar“ var i Leik og Lag.
Eg fangad Fugl og Fisk, skaut Rev og Rein,
og dreiv med Hest og Skinn og Bryneſtein.
So ut paa Bygdi eg som Doktar drog
og sette mangein Kopp og Aadrer slog.

Eg visste Raad, og Bot eg kunde te,
naar nokon Trollskap kom paa Folk og Fe;
so mange Folk meg fyr ein Trollmann tok,

og krossad seg og so med Hovud skok
og trudd' eg gjekk med „stygge Svartebok".
Fyr det, eg gjorde, var eg aldri dyr.
Og so fortald' eg gamle Eventyr,
og diktad Stev, naar gode Folk meg bad,
og so imillom gamle Visor kvad.
So laut eg atter ut i lange Sving,
som Fuglen fraa sit Reide fyk ikring.
og pikkar der, han ser det minste Grand,
han til dei Smaa i Nebben sleppa kann,
til dess dei Dun og fulle Vengjer faa,
so dei som han kann leika til og fraa.
So sleit eg fram, var glad og godt kom ut.
Og no de høyra skal um „Storegut".

Storegut.

Uppvokstren hans.

Han liten var, fyrr han vardt stor.
Det er den gamle Laaten.
Og fyrr han hadde lært eit Ord,
han altid tok til Graaten.

Som Katten rædd den vaate Laug,
kring Mor han vilde hanga.
Han fyrst ikring paa Fjore flaug,
fyrr rett han lærde ganga.

Fraa han fekk Foten under seg,
han sprang paa Berg og Nutar,
og upp han voks som du og eg,
og andre slike Gutar.

Ho Anne skulde eingong ut,
— han var vel lang ei Alen —
daa stengd' ho inne Veslegut,
som skreik som han var galen.

Han flaug det heile Hus-ikring,
solenge til han dovnad,

og skreik og skreik, det arme Ting,
til han i Oska sovnad.

Til Mor hans daa fyr slik ei Ferd
eg sagde mest i Sinne:
„Eg meinar du fraa Vitet er,
som stengjer Guten inne."

Hans fyrste Ungdom dreiv som Dogg,
som Morgonsoli jagar.
Og berre eingong fekk han Hogg
i alle sine Dagar:

Det var, for han den Vanen fekk
aa fanta kring og skjuga,
og eingong, som det galet gjekk,
han burt det vilde ljugá.

Han Hyrding var og sprang og sleit
paa gamle Guta-Visen.
Han gjætte Ku og Saud og Geit
og stundom jamvæl Grisen.

Han maatte varna Aakrens Bard
med all den Magt, han aatte.
Um Tora slog, som rædd han var,
til Skogs han endaa maatte.

Naar Ku til Skogs fyr Kleggen flaug
og sprengde Grindarfalsen,
han sprang som i ei Sveite-Laug,
og Blodet braun i Halsen.

I Regn og Kjøld, naar han var vaat,
og Snjoen laag paa Ruten,
det Tuttring var og stakars Graat
paa vesle frosne Guten.

Og naar so „Blaamann" burte var,
og Reven attaat gøydde,
og so han saag eit Skrubbe-Far,
han trudde plent, han døydde.

Og trøytt han skalv som Ospeblad
Og sat paa Bjørkestubben.
Til Gud fyr Bukken sin han bad,
og bannad so paa Skrubben.

Og naar han vardt fraa Gjæting laus,
han sprang og klappad Hender
og etter Fisken flaug og fraus
og Trastar skaut og Ender.

Du vyrder litet, um du slit,
og frys, til du verdt valen;
for naar fyrst Fisken viljugt bit,
so verd du mest som galen.

Naar Snjo vardt djup i Dal og Lid,
daa sat han litet inne,
men rende kring paa gode Skid
i Skog og Fjell og Finne.

Det var væl gildt, naar Reven laag
i Sakst der og baksad,

og gildt, naar Rjupa kvit han saag
i Snora flaug og flaksad.

Det var eingong um Vetren daa
me miste Vega-Leidi.
Fyr Fok me inkje kunde sjaa,
men sat i Snjo paa Heidi.

Han fraus; men Raad laut finnast paa —
eg maatte Frosten tvinga —
so vermde eg hans Føter smaa
imot mi berre Bringa.

I Hola der av Snjo me sat;
daa snart han kjende Varmen,
so drog eg upp av Luma Mat
og tok'n inn mot Barmen.

Det klaarnad upp; og so paa Skid
me rende fort som Elden
framyver Fjell og bratte Lid,
og kom so heim um Kvelden.

Daa Anne kom med Øl i Gaus,
eg sagde daa um Kvelden:
„Sosnart eg saag, at Guten fraus,
eg vardt so heit som Elden.

Han enno er forliten, han,
til so med meg aa vera.
Det vera maa den vaksne Mann
til vaksne Verk aa gjera."

Ved Isens Løysning eingong ut
me skulde Ender skjota.
I Baaten bak sat Storegut
og eg sku' ro og skota.

Og rett som det, so vardt han var
der bak han sat og lurde,
paa Isen sat eit Andepar
i Elsken der og kurde.

„Tak Steggen Gut, tak Steggen du
paa gamle Skyttarvisenn'!"
sa' eg, som just eg skulde snu
til Sigte burt mot Isen.

Det small, og Hona atter laag
mot Sol med ljose Bringa,
men Steggen upp til Ve'rs me saag,
aa leika seg og svinga.

Han svingad der ikring og kring
og kom so daa tilbake,
og sette etter sidste Ring
seg atter ved sin Make.

„Aa sigt no godt," eg sagde daa,
sjaa til og skjot den Arme,
som baade eg og du kan sjaa
er sjuk av Sorg og Harme.

Han leitar etter Maken, han,
som fraa han maatte kvekkja,

og vil væl sjaa, um upp han kann
faa atter Hena vekkja."

Det small og Steggen Vengen slog
i Dauden paa sin Make,
og Storegut deim til seg drog
av Isen med ein Hake.

„Hu, det er fælt," eg sagde hard,
„at stundom so me ljota
i Elsken slikt eit Fuglapar
fyr stakars Maten skjota.

Slikt eingong fyrr meg heve hendt,
at Steggen kom tilbake,
men aldri heve Hona vendt
attende til sin Make.

Sin daude Stegg ho flyg ifraa
so reint paa vide Veggen;
og difyr skal du altid sjaa,
um du kann skjota Steggen.

Inn under Busken ho seg legg
og siter der og ruglar.
Ho tenkjer visst paa sine Egg,
som verda skal til Fuglar."

So gjekk me daa i Dyraskog
der upp mot Raudalstinden,
og inn paa Fjellet so me drog
der beint mot Nordanvinden.

Ein Reinsdyrhop me fingo sjaa,
som stor i Skodda røyvde.
Han ramsad fort og reikad paa
og midt i tvo seg kløyvde.

Den eine tok mot Rupe-Rut,
og den eg etter sette.
Den andre fylgde Storegut
paa sine Føter lette.

Den største Bukken snart eg skaut
og ned i Fjellet urdad.
So yver Bakke, Berg og Braut
til Storegut eg skurad.

Eg ut mot Kvelden honom fann
der burte paa ein Brote.
Og der ei dygtig Simla han
ha' nyleg fenget skotet.

Ho etter Flokken trøytnad var
i Barnasjukens Rider,
og han, det enno Barn av Kar,
forstod 'kje hennar Tider.

Men ettersom ho gjekk og laag,
han sprang med Pust i Munnen,

og um han denne Armod saag,
so visste han 'kje Grunnen.

Sitt Mistak Guten snart fekk sjaa,
og vondt det honom gjorde.
Det var so mest han inkje daa
i Augo sjaa meg torde.

Fyr detta og fyr Steggens Skuld
som so seg skulde fata,
eg trur hans Tanke vardt so full,
at Rifla reint han hatad.

Storegut verd bergteken.

Det var seg ein Kveld i Grunge-Nut,
han Geiterna skulde henta.
Han var so ikring ein vaksen Gut,
og tenkte paa Nordgards-Gjenta.
Han gjekk der og leitad inn og ut.

Der bita Bukkarne mangein Blom,
og sjaa ned i Fossen under.
Det lægste Ljodet kjem att med Ljom.
Det er dette gamle Under.
Den Nuten er kjend fyr Tussedom.

So strauk han Blaamann i langé Skjegg,
og sagde: „Me heim maa fara!"
Det var so det skalv i Led og Legg.
Daa var det som nokot svarad;
og Berget sprang upp paa vidan Vegg.

Det urd' og krudde med Bøyg og Bukk
av Folk utor Berg og Haugom.
So høyrd' han imillom som Klynk og Klukk.
Det svartnad med eitt fyr Augom.
Han fekk 'kje fyr seg til Gud ein Sukk.

Det skok og dunde og var slik Sus,
som fælaste Fossen fløymer.
So kvarv han som burt i all den Brus.
Det var, likssom naar du drøymer
og dett ifraa Fjell og store Hus.

So saag han ein Skog av Glas i Krull,
sovidt han minnest og meinar.
Av finaste Silke var Salen full,
og Stjernor var Glimesteinar,
og Maanen var Sylv og Soli Gull.

Det glimde og glodde av alle Ting,
som Folk kunna gjera fæle.
Det druste av Rikdom rundt ikring;
men Folk var furtne og fæle
og gjerd' honom inne i ein Ring.

Dei sprungo kring honom hovudstup
og spente med Hæl og Hasar;

og log, so dei stod i Kruk og Krupp,
og krøkte paa lange Nasar
og var, som dei vild' honom eta upp.

Med eit ei Gjenta han fekk aa sjaa:
ho lyste som ljose Dagen.
Og alle dei Trolli rømde daa,
som slegne av all den Agen.
Ho leikad kring honom til og fraa.

Ho saag paa honom og skifte Lit;
og endeleg so ho talar:
„Eg takkar deg, Mann, for du kom hit:
her sviv eg i desse Salar,
i Glans av Gull utan Mannavit.

No verd det kring tusund Aar til Jol,
fraa eg kom i Haug og Hamrar.
Ei Dronning eg er paa Silkestol
og midt i mitt Gull meg jamrar,
og lengtar so saart etter Folk og Sol.

Det skjek væl i deg, som i meg det skok,
daa Dag imot Nott eg skifte?
Eg tok ein Mann som var litet klok.
Fyr Gull det var eg meg gifte.
So vardt han Troll og til Bergs meg tok.

Eg trappar i Golv, og alting skjer.
Dei Trolli fraa meg eg jagar.
Men Livet meg drep, for det stødt seg ter

i æveleg' Ungdomsdagar.
Eg fær ikkje døy, fyrr Sol eg ser.

Det var meg for trongt paa Heimsens Øy,
og alting eg vilde hava.
Eg stend eit Merke fyr Mann og Møy,
som alting vil til seg grava.
Aa, elsk meg sovidt, at eg kann faa døy!"

„D'er Raad til dess at Ein kann faa døy,"
han svarar med Taar paa Kinnar,
„for Folk dei liva som Gras og Høy,
og fara som Lauv fyr Vindar.
Men du skal vera mi Festarmøy."

Han slengde Kniv under gyllde Tak,
og Soli av Gull seg gøymde.
Daa vardt der Skjelv og daa vardt der Skak,
og Fossar kring honom fløymde;
for Berget rivnad med Torebrak.

I Dagen hans Møy ifraa honom foor
og glapp or dei heppne Hender,
lik Dogg fyr Sol fraa den grøne Jord,
som burt upp i Lufti renner
og legg seg fyr Sol som gylld̄e Flor.

Det var som ein Svevn, det han fekk sjaa,
og upp han vaknad som valen.
Naar han det minnest, — det tidt kjem paa —,
han stend og stirer som galen.
Du ser og drøymer, men kann 'kje faa.

Storegut tek imot sine Herklæde.

Til ein Hermann vardt Storegut skriven,
og i attande Aaret var han.
So han fyrst ut i Verdi vardt driven,
til aa tena fyr Konge og Land.
Det var Gut, som i Hond var 'kje valen,
men til alting aa gjera var før.
So i Telthuset møtt' han paa „Dalen,"
aa taka imot sin „Mundør".

Men til Guten so stor og so fager
var dei Klædningar alle for smaa:
Av dei hundrade Gangar paa „Lager"
var der ingen, han kunde faa paa
utan Tøygjing i Ty, so det brakad
i dei største, han kunde faa fatt,
og med Spaning og Slit, so det knakad,
og Saumarne rivnad og spratt.

So han klædde seg bøygd imot Veggen
og so raud utav Hite og Harm;
for den Broki rakk midt ned paa Leggen
og den Trøya til midt fram paa Arm.
Han i Ryggen stod krokutt som Krakken;
for av Trøya si bunden han er.
Som ein Knapp siter Huva paa Nakken,
og Vesten ihop han 'kje fær.

So han sprengde si „Uniform“ sunder.
Og den aldri var gjord fyr ein slik.
So han gjekk der til Spott og til Under.
Det var ingen kjend Storegut lik.
Fyr sin Storleik han gjekk der so sliten,
og som Tullingen kringum han foor.
Det er vondt nog aa vera for liten,
men verre aa vera for stor.

Og naar Maurar av Smaafolk dei logo,
han som Ungar deim slengde ifraa.
Det var „Barnet som slær,“ naar dei slogo:
Han var vaksen og slog 'kje dei Smaa.
Soso gjekk han som Frikar paa „Dalen,“
og var framifraa makalaus Gut.
Men so sagde dei Mannen vår galen,
som slikt bar seg aat og saag ut.

Men, den Kaptein var betre en Andre.
Han var glad slik ein Storing aa sjaa.
Og han sa': „No du heimatt kann vandre,
til me Uniform aat deg kann faa.
Det er godt, at me stundom faa sprengja
denne Trøya, dei fleste faa paa.
Til det store me hjarteleg trengja
bland alt detta stakarsleg smaa.“

Storegut i si nye Uniform.

„No er eg ny fraa Topp til Taa
den fyrste Gong i mine Dagar.
No Kjolen min det gløser fraa,
og blenkjer kvitt fraa mine Kragar.

No er eg ny, og Rom eg fær.
No kann eg fri og frank meg kjenna.
No skal de sjaa, at Gut her er,
som haagt i Hallingdans kann spenna.

No er eg ny. Kom paa, kom paa
og prøv, um du meg godt kann skaka.
Vel det du vil, um du vil slaa,
ell' du vil Tak kring Ryggen taka!

Kom Guten min, um du hev' Mod!
Det gjelder inkje, fyrr du freistar.
Eg ferdug er: kvar Drope Blod
i Livet kringum flyg og gneistar."

Dragsmaalet.

Ingen av alle dei tusunde Mann
til detta seg gledde.
Ingen, som vaagad seg, Storegut fann;
for alle var rædde.
Sidst sagde Kapteinen: „Skjemme deg Knut!
kann du og deg idra?

Du var den Mannen, som stødt rykte ut,
og vilde 'kje fira.
Var du paa Dansar, so altid du var
den beste i Salen.
Her gjekk du fri, og var makalaus Kar,
og kytte paa „Dalen."
No lyt du fram, og eg ser du er heit,
og Dragsmaal du venter.
Frikaren var du, sovidt som eg veit
i tri 'Regimenter'".

Knut skifter Lit, no er bleik, no er glødd,
den Mann utan Make!
Knut var fraa Mo og paa Byrte var fødd,
og Far hans heet Hake.
Knut var no ikkje so framifraa stor,
men tett var den Guten.
Aldri slik Bringa du saag, der du foor,
som paa denne Knut'en.
Steinen paa Vistad, mot Endarne sneidd,
han tok upp i Fanget.
Finnabu-Laupet, tolv Alner i Breidd,
det tok han i Spranget.
Karen han lyfte med Armen sin strak.
Den Gut kunde ſtaka.
Endaa han skalv, daa han skulde eit Tak
med Storegut taka.
Men han laut til; for det var slik ei Skam
seg yver aa gjeva.
Folk ventad slikt paa dei tvo, som steig fram,
at knapt dei fekk teva.

So desse tvo foor kvarandre imot

og smilte og logo,
gingo so fram paa sin dansande Fot
og Hallingkast slogo,
gripo kvarandre kring Armarne fast
og reidde og stoko,
so etterpaa til det gamledags Kast
kring Ryggen dei toko.
Som til eit Tog dei seg tvinnad ikring,
lik Traaden fraa Rokken;
svivo so kringum i Ring og i Ring,
som Hjulet paa Rokken.
Smaastein du høyrde fraa alt deira Spenn
kring Dyrom aa driva,
endaa paa Jordi dei syntest ei, men
i Lufti aa sviva.
Men so paa Slut tok han Storegut Tak,
so Mun det mund' taka,
slikt at i Bein og i Bunor eit Brak
du høyrde aa knaka.
Likssom du fyssande Baaten ikring
kann snu med eit Styre,
sender han Knut utum ingjerde Ring
med Hovudet fyre.

Eivind Aalandslid.

Eivind Aalandslid det var ein spretten Kar:
under Bjelken godt han slengde.

Mangt eit Taket tok han, og so seig han var,
at han beste Karen sprengde.
Eivind ute var, naar nokon var i Naud,
kaupte Garden hans og Hest og Fe og Saud.
Kunde han ei daa
beste Kaupet faa,
Mannen smurd' han upp og dengde.

Eivind var imillom Skiens By og Mo
rikaste og „beste" Karen.
Og den stakars Krok, som kom i Eivinds Klo,
han var seld og fantefaren.
Gjeva nokre Pengar, det var Eivinds Vis,
og so Hest og Smør og Skinn til dubbelt Pris.
So paa alt, den Fant,
tok i Garden Pant.
Slo so til seg heile Garden.

Stødt so er det slikt, dei hava fælt til Vinst
slike sterke rike Karar.
Eivind lagde upp, so Kaksen hadde minst
fem og tjuge gode Gardar.
Kaupte han ein Hest, ell' um det var ein Gard,
stelte han seg so, at sumt han skuldig var.
Kom so Folk med Krav,
dengde han deim av.
So med Hogg og Slag han svarar.

Ingen kunde søkja Eivind fyr ein Rett.
Alle tømde vardt og tvegne.

Futen, Skrivaren og Prokurator lett
vordo til hans Sida dregne.
Saki vreid dei burt og upp og upp den skaut:
Han deim Hestar gav og store feite Naut.
Folk slik Urett bar,
daa dei rædde var
fyr aa verda helseslegne.

Men daa var det eingong gamle Ivar Aa
so til Storegut'en talar:
„Vil du krevja Eivind, skal ein Bukk du faa.
Han meg eiger hundrad Dalar.
Naar du skræmer Eivind, som eg veit du kann,
verd du fyr det attaat til ein Frægdamann."
Storegut vardt glad.
Fort han foor avstad.
Spræke Gut ei lenge sadlar.

Naar so Storegut'en kjem til Eivind daa,
han fyr honom liksom kjæler.
„Eg skal krevja deg fraa honom Ivar Aa,"
musslar han fyr seg og mæler.
„Kom i Loftet upp, skal du Bitaling faa
til den gamle Skarven, denne Ivar Aa,"
Eivind gjev til Svar;
for han er den Kar,
han fyr Dengjing aldri fæler.

Naar dei kom i Loftet, Laasen med eit Slag
slo han i, so Huset riste.

Og han segjer: „No du læra skal i Dag
det, som aldri fyrr du visste.
No skal du fyr gamle Skarven Ivar Aa
di Bitaling her paa reide Hondi faa.
Men eg trur med meg,
dette Krav av deg
jamen verd paa meg ditt sidste."

Men han Storegut han stod og flirde kaldt.
Varme Ord han ikkje trengde.
Med den vinstre Hond ein Tunnesekk med Salt
tok han og paa Okšli slengde;
svingad Sekken upp til Munnen som ein Dram,
leikad der paa Golvet med 'om att og fram.
Daa vardt Eivind bleik,
og paa Folk han skreik.
Her var den, som Eivind dengde.

Svint av Kista si han hundrad Kronor tok,
— Pengar tunge er aa bera. —
Og han Storegut'en varmt i Hondi stok,
sagde: „Me skal Viner vera!"
Men han Storegut'en svarar: „No skal du
um fraa alle dine vonde Vegjer snu!
Ser eg ikke, fort
at det verder gjort,
skal med meg du faa aa gjera!"

Det stend Age av Kongens Umbodsmenner.

So var det eingong han Kaptein Riis
— det Navnet til Mannen svarar —
foor Bygderna kringum paa gamall Vis
og saag etter Kongens Karar.

Han aat og han drakk og han livde væl,
— den Tunna var traa aa teppa —.
Og den, som var riker, han var so sæl,
at Hermann han kunde sleppa.

Som ventande var, so tok han inn
til Lag paa dei største Gardar.
D'er Gjestabodskost, med Kropp og Skinn
aa eta upp Kongens Karar.

Og so fekk han Pengar og Fugl og Fist
og stundom den største Stuten.
So stakk han i Pung, og lagde paa Dist
den rikaste Gardeguten.

So tok han istaden ein Husmanns-Son,
um det var den lægste Karen.
Fyr Stakaren var der 'kje minste Von
aa sleppa fraa „Lange-Maren."

Med Sjersantar two slikt foor han kaut
ikringum med all den Stasen.
Og dei fekk ein Saud, naar han fekk eit Raut.
For Kapteinen han er Basen.

Slikt var det med Smør og annat Verd
fyr Guten, som laus seg falar.
For Sjersanten, veit du, Skillingen er,
og Kapteinen han er Dalar.

So foro dei kringum fraa Hus til Hus
med Aalvor men og med Lentor.
So livde dei dagleg i Drykk og Dus
og slaug etter fagre Gjentor.

Slikt fara dei kringum som Skrubb og Ravn,
og alle dei Knokar gnaga.
Men daa dei var ute i Kongens Navn,
so torde 'kje Folk deim jaga.

So foro dei Bygderna upp og ut
til Alle med vondt aa venja,
og Ingen fekk eingong han Storegut
til desse Fantar aa dengja.

Eg sagde til honom: „No fær du sjaa,
for all den Urett me lida.
Du saag, at du maatte fyr Ivar Aa
um Retten med Neven strida.

Eg Kristian Lofthus ved Lillesand
paa Ferderna mine raakad.
Og der eg daa med denne kloke Mann
um alt dette vonde spraakad.

Eg ferer med honom til Kjøbenhavn
og yver slik Urett klagar.

Me tala til Kongen i Landsens Navn,
so verd det væl betre Dagar.

Aa klaga fyr Kongen er aldri Skam,
fyr det skal eg trygt deg borge.
So visa me deg fyr Kongen fram,
at Karar her finnst i Norge.

Storegut er med til Kongen.

So til Kongen me foor, og var elleve Mann,
og han Kristian Lofthus var Styraren, han.
Det var fram me laut føra den Urett, me bar;
av di Folket er Barnet og Kongen er Far.

Gjenom Sverge me foor og med Skreppa paa Rygg.
Det var Veg, som var lang; der var Skog, som var stygg.
Men me trygge foor fram: der stod av os ein Kvekk.
So den Vegen gjekk snart: det var Gutar, som gjekk.

Me ein Laks hadde med ifraa Tovdalens Fjord.
Det var Gut, som var feit og so ovende stor!
Det var Skjenken, me hadde til Kongen, han Far.
Og han Storegut Laksen i Skreppa si bar.

Me til Kongsgarden kom. Aa ja der var væl gildt!
Og imot os dei toko so framifraa snildt.
Der av Folk kvar ein Kroken i Garden var full.
Og dei skein utav Sylv, og dei gløste av Gull.

Og mot Laksen i Skreppa ein Tenare tok.
Han i Gaava var glad og i Hondi oss stok.
„No i Kveld", sa' han, „kjem han fyr Kongen paa Disk.
Det er sjeldfengt her nede aa faa slik ein Fisk."

So til Kongen me kom; det var Gut, som var gild!
Han tok mot oss so væl: det var Mann som var snild!
Og han helsad so varmt, og so sagde han daa:
„Eg er glad, naar eg fær mine Nordmenner sjaa.

Eg til Lands elder Vands slike Hermenn ei fann.
Dei er trugne mot Kongen og trugne mot Land.
Slik ein Vokster paa Karar du aldri sku' sjaa."
— Det var Storegut daa han sett' Augo si' paa.

Daa so Lofthus'en maalad vaar Urett og Sut,
— det var Guten sin det til aa leggja det ut! —
daa sa' Kongen: „Nei, det er daa æveleg Skam,
at mot Aalmugen Umbodsmenn slikt fara fram!

Gjev meg Tid, skal eg snart til det beste det snu.
Eg skal læra dei Kararne til, kann de tru!
Som eg reffer, eg løner det ærlege Stræv.
Og i Morgon de heim atter med skal faa Brev."

Og so gjekk me med Tru paa det kongeleg' Ord.
Men til Kvelds vardt me bodne til kongelegt Bord.
So hjaa Kongen til Gjestabods var me den Kveld.
Og der lyst' i dei Salar som Straumar av Eld.

Det var Stas, kann du tru, som var framifraa fin.
Det var endalaust, var det, med Mat og med Vin.

Det var Folk, som var fine og kunde seg snu.
Det var slikt, du i Paradis maatte deg tru.

Der vardt talat so mykje til Nordmannsens Pris.
Og dei spurd' etter Norge og Skikkar og Vis.
Og me sa', daa dei Storegut makalaus fann:
„Der er fullt upp der heima av Karar som han."

Storegut er landlyst.

Det litet vardt av Kongens fagre Ord;
for alle Kongens Umbodsmenn her Nord,
dei alt det gamle munde halda paa,
so der var ingen Rett fyr oss aa faa.
I Fengsel Lofthus'en vardt kastad, han,
og der vardt drepen av ein Tilsynsman.
Og me dei andre, som var med derned,
me miste Guds og Folks og Kongens Fred
og stalv fyr kvar ein Skarve-Mann me saag,
og rett som ville Dyr paa Skogen laag.

Kvast biter det i Snjo og Frost og Vind
aa stengjast ut' og ikkje koma inn
og høyra Laasen i fyr seg aa slaa.

Du gjeng og dreg paa sidste Andadrag,
naar trøytt du gjeng ikringum Dag paa Dag
og aldri minste Biten Mat kann faa.

Det gjeng paa Livet, naar du frys og svelt;
men endaa er du verre kringum elt,
naar du eit venlegt Aasyn ei fær sjaa:

naar slike Folk, som fyrr du kjende best,
ifraa deg røma, som du hadde Pest,
og dit du ser, dei venda Augo fraa.

Som naar du i den myrke Haustens Kveld
di Laava ser aa loga upp i Eld
med alt det Høy og Korn, som i den er;

so er det, naar du ser, at kvar og ein
er hard imot deg liksom Stokk og Stein
og burt di Hond til Helsing fraa seg slær,

og i di Sorg si Hevn og Gleda finn,
og aat kvar Sukk og all den Graaten din
stend berre kald og flirer der og lær.

Det svartnar fyr deg. Du er nær aa døy.
Det brenner upp ditt heile Korn og Høy.
Du vilde døy, men døy du ikkje fær.

Storegut med Far sin verd fredlyst.

So ikring med Foten saar
ifraa Gard til Gard me rømde,
beiste Drykken ut me tømde
til den siste Dogg og Taar.

So paa Skogen der me laago,
og naar Eld me nørde paa,
Folk der heim' i Bygdi saago
upp mot Himlen Røyken blaa.
Naar' so Røyken ropad ned,
sagde Folk paa kvar ein Hause:
„Det er fraa dei Fredarlause.
Lat deim liva der i Fred!"

Naar det leitar paa, det sanne
fær tilgagns du fyrst aa sjaa:
for den beste Hjelpi daa
kom ifraa mi snilde Anne.
Ho til Mann og Sonen sin
kom med Fred og annan Fagnad,
so i all den Striden min
endaa var ein Herrens Lagnad.
Mine andre Søner var
likeins meg til Fred og Glede:
med si Mor til Bror og Far
fylgde dei med Mat og Klæde.
Modlaus den, som væl seg lagar,
tyngste Lagnad aldri slog:
Sams me Livsens-Lasset drog
gjenom desse tunge Dagar.
Ettersom so Tidi skreid,
totte Folk, det var for ille
slikt aa jaga oss som Ville,
og at me uskuldigt leid.
Likeins Kongens Umbodsmenn
tok paa Slutten til aa fæle,

at det kjødde Klage-Mæle
skulde Kongen naa igjen.
So me Skrivaren og Futen
ikkje lenger fæla turvte.
Men den drepne Lofthus-Guten,
han, den Gjæving, han var burte.

Sorg renn burt som Barnataar;
Alle Sorger me fekk slita,
sat i Minnet atter kvita,
liksom attergrodde Saar.

Storegut med seks Brøder gjeng i Krig.

Her kom til Krig med Svensken att'.
Det er den gamle Song.
Det altid kjem til Slagsmaal radt,
naar kvar er vond og vrong.

Til Krig eg var for gamal, eg.
Eg vardt so smaatt alt snaud.
Men so i Striden ut fyr meg
eg hadde Søner sjau.

Det Olav, Ivar, Hermod var
og Sigurd, Svein og Knut,
og fyr deim alle som ein Far
var Kulten Storegut.

Eg gjorde det, som kom paa meg,
til aa faa Heren full.
Eg hadde mange Søner, eg,
men litet Gods og Gull.

I Striden Husmanns-Sonen laut
og fekk 'kje vera lat.
Men Gardemannen gav eit Raut,
og Son hans heima sat.

Det er dei tronge tunge Kor
i denne Striden vaar:
Den, som hev' minst aa strida for,
han fær dei største Saar.

Den Krig er ingen Barnaleik:
det tek i kvar ein Led,
so Mannen, som er sjuk ell' veik,
han siger ende ned.

I Torst' og Sult med Skreppa stor,
av Regn og Sveite bløytt,
du gjeng, til paa den kalde Jord
du sovnar armodstrøytt.

Du vekkjest upp mot Gry av Dag
i kvar ein Leden stiv.
Av Livet leid, du ynskjer Slag
mot slikt eit Illmannsliv.

Det tok for hardt paa Guten min,
han stakars yngste Knut.

Han i eit Sjukehus kom inn,
men aldri atter ut.

Og Svein og Sigurd sidan vardt
og sjuke ein fyr ein.
Det Liv og Arbeid var for hardt
fyr slike unge Bein.

Der altid fullt av Sjukdom er
paa slik ei Stridens Leid.
Det fylgjer Pest ei Krigarher,
som Ravn ei Skrubbe=Skreid.

So kom det daa paa Slutt til Slag
med Blink av Sverd og Eld.
Me høyrde Dur den heile Dag
her paa dei haage Fjell.

Det minst var tjuge Mil fraa oss
der aust, der Slaget stod;
men endaa dunde som ein Foss
mot Fjellom Slagets Ljod.

„Aa, Gud!“ sa' Anne, „høyrer du
det Ljom med Vindens Drag?
Og vaare Søner, maa me trû,
er med i dette Slag!“

„Aa! høyrde du den Dynen her,
som upp i Ruten leet?“
So sette ho med Sukk seg der
paa Steinen ned og greet.

Ja, vaare Søner med dei var
i dette fæle Slag.
Det gløymer aldri arme Far
i all sin Livedag.

Dei havde døytt dei andre tri;
og tri fall denne Dag.
Verr' Storegut var Livet i.
Det var eit Sonar-Slag.

Men godt dei slo, og Norsken vann,
og Svensken rømde radt.
Eg endaa var ein heppen Mann,
at Storegut var att'.

Dei sagde han fyr tjuge slog
og slaut og stakk og skar.
Og fram ei stor Kanon' han drog,
daa Hestann' skotne var.

Daa Brødrann' fall, i Skum han svam,
so harm han skalv og skok,
og dreiv som Fe dei Rædde fram,
og so til Kniven tok.

Som Kyrkjeklokka ropar han:
„Hau, Gutar! dette høyr!
Den Guten, som er rette Mann,
han vinner elder døyr!"

Storegut paa Marknaden.

Til Marknads kjem Karen, som Styrken er i.
Han er den, som er stor, han er den som er fri.
Um han kjem utan Hest, utan Smør, utan Skinn,
han er den, som fær Hus, han er den, som kjem inn.

Til Marknads foor Storegut eingong eit Aar.
Det var endaa det Aaret, her var slikein Vaar:
Daa me rodde til Kyrkja um Tjugondag Jol;
og ved Sumarnætt Gauken i Liderna gol.

Han Rumbølen Ramberg laut finna seg ut;
for han Ramberg'en var slik ein makalaus Gut.
Han gjekk der, um stundom han tok seg ein Taar,
som Frikar paa Marknaden Aar etter Aar.

Han Heidbølen Flørann og Hallingen Flø,
og so Eivind av Eikja, den Kjempa fraa Bø,
og Vossingen Sigurd og Valdresen Svein,
deim tok han paa Marknaden Ein etter Ein.

Den Ramberg'en Kararne fyre seg tok,
og so skaut han paa Oksli og riste og skok,
og slengde i Dansen paa Golv elder Voll
med Foten og slo deim som Koglar ikoll.

Men daa han i Dansen fekk Storegut fatt,
ja daa fann han væl den, som so lett ikkje datt;
for daa han flaug til som paa annan ein Kar,
han skvatt ned paa Golvet so lang, som han var.

Som Katten han kunde paa Foten seg snu.
Som ein Eld spratt han upp og skreik i: „Kven er du? —
Ver kven som du vil; men ein Frikar som eg
vil stødt vera Ven med ein Storkar som deg."

Han lyfter sitt Glas og kved i med eit Rop:
„Me dei store og sterke skal halda ihop.
Kvar god er fyr seg utan Aabry og Harm:
Ein sterk er i Ryggen, ein annan i Arm.

Aat dette han Storegut lo, der han stod;
for han sjølv var so sterk, at han attaat var god.
So drakk han med Ramberg'en hugheilt ein Dram.
So gjekk dei som Brøder paa Marknaden fram.

So foro dei kringom i Storleiken sin.
Der vardt stilt, som naar Katten til Musi kjem inn.
Sin Fagnad dei fingo som gjævaste Gjest.
Men Storegut, sagde dei Alle, var best.

Det syng fyr Storegut.

Han gjekk i Skogen Storegut
ein Dag upp under Breito-Rut,
og som han gjekk der upp og ned
og leitad etter Evnings-Tre,
med eit som naglad fast han stod:
for mot'n kom eit Gjente-Ljod,
som lokkar Geit og Saud og Ku

mot Kvelden heim til Sæterbud
og bed ifraa seg Bjørn og Skrubb;
og naar ho dette her song paa,
som Taarer kom i Mælet daa:

„Den Dag kjem aldri, at eg deg gløymer;
for um eg søver, eg um deg drøymer.
Um Nott og Dag er du lika nær,
og best eg ser deg, naar myrkt det er.

Du leikar kringum meg, der eg vankar.
Eg høyrer deg, naar mitt Hjarta bankar.
Du stødt meg fylgjer paa Ferdi mi,
som Skuggen gjeng etter Soli si.

Naar nokon kjem og i Klinka rykkjer,
d'er du, som kjem inn til meg, eg tykkjer:
Eg sprett fraa Stolen og vil meg te,
men snart eg sig atter ende ned.

Naar Vinden lint uti Lauvet ruslar,
eg trur d'er du, som gjeng der og tuslar!
naar sumt der burte eg ser seg snu,
eg kvekk og trur, det maa vera du.

I kvar som gjeng og som rid og kjøyrer,
d'er du, eg ser; deg i alt eg høyrer:
i Song og Fløyte- og Fele-Laat,
men endaa best i min eigen Graat."

Storegut er med som Skattegravar.

Hev' ved Grungebru du voret
millom Fjell paa baada Sidor
og som Bond seet kvite Bekker
fyssa gjenom grøna Lider?

Og seet Sol og svarte Skuggen,
som paa Vatnet der seg huskar,
og som andra unga Gjentor
spegla seg dei Bjørkebuskar?

Der ein Skatt var sagd aa liggja,
Bond av Gull og mangein Ringen,
der paa denne sydre Sida
under Nuten der i Svingen.

Retupp der, som Straumen syger
aat seg heile Grunge-Vatten,
der laag i ei klinkad Kista
denne store gamle Skatten.

Ikring Kista laag der Ormar,
bitande i sine Sporder,
so det var som ikring Tunna
Ring i Ring med alle Gjorder.

Under laag den største Ormen,
slik, at ingen saag hans Make.
Rundt ikring var Orm og Odlor,
og paa Loket sat ein Drake.

Kvite Draug i svarte Notti
drog der Bolk og Bond og Hakar;
og fraa Ruds= til Kilarnuten
slaug med Gløs og Gneisting Drakar.

Tind fraa Tind dei soleids fjuka
yver Foss og Grunge=Vatten
og so under Hagl av Gneistar
stundom dala ned mot Skatten.

Fram i Fossen og i Osen
Fossegrimen daa seg laugar,
og som Sky fyr Vinden flaksa
fjellamillom kvite Draugar.

Ridande kjem Aasgard=Reidi
fast paa Sky, som du paa Steinen:
fremst i Ferd er Rove=Guro
med sin Brudgom Sigurdsveinen.

Dottar detta ned som Fuglar
utav Skum, fyrr ned ho dalar;
so ei Stund der midt paa Notti
ned paa Skatten av ho sadlar.

Er ho reist, du der i Dalen
høyrer alt det fæle laata:
Kar og Kvende hovudlause
rundt ikringum Skatten graata.

Dei som røva, dei som myrda,
kringum der i Myrkret smjuga.

Der er alle vonde Aander;
dei som stela, dei som ljuga.

Dei som Tru og Lov kann svikja,
naar dei tru, det Gagn vil vera;
dei som kring lik Katten snikja,
dei som alt fyr Pengar gjera.

Eg og Son min Storegut'en,
me som dette fæle visste,
me eingong oss sette fyre
upp aa grava denne Kiste.

Den, som framifraa seg kjenner,
etter nokot stort han verker.
Eg var Mann, som mangt ha' prøvat,
han var god og attaat sterker.

So me trudd' aa kunna ganga
gjenom Lufti, Vatnet, Elden.
So me grov, men fyrst det leitad
paa den tridje Torsdagskvelden.

Kvelden kom so svart som Ravnen,
og i alt det godt seg lagad;
og me grov den fyrste Favnen.
Men daa kann du tru det dagad!

Tora slo, og Fjellet riste,
Drakar gløste, Draugar glømde.
So med Sus kom Aasgard-Reidi.
Men ho saag oss, og ho rømde.

Som utor ein Sekk det druste
alt det verste, som eg minnest.
Det kom Stutar, Hestar, Griser
og det Styggaste, som finnest.

Og so kom det daa ein Krypling,
akande i Sengjarkarmen,
so ein Mann med Skyrta blodug
og sitt Hovud under Armen.

Upp i Fjellet, so det svarad,
Tussar taut imillom Dvergom.
Gasten lo, og so han kneggad,
so det ljomad millom Bergom.

Lik til Kyrkja um oss kjøyrde.
Rundt ikring oss Ormar laago.
Men me grovo, spadde, støyrde,
som me inkje høyrd' ell' saago.

Vil du etter Skattar grava,
maa du tru og aldri tvila,
inkje furta, inkje fæla,
inkje graata, inkje smila.

Men som der eg grov og manad,
so me eitt eg Sansen miste,
nettupp daa eg høyrde Klangen
av min Staur mot Skattens Kiste.

„Jøsu Navn!“ eg Syndar sagde,
og med Fingren slog eg Krossen.
So med Eit skrapp Kista undan
ramlande i gule Fossen.

Storegut paa Tinget.

So var det paa Tinget paa Dalen den Haust,
daa her var den fælande Flaumen,
at so det bar atter med Storegut laust,
som Folen du slepper or Taumen:
Han kimsar med Hovud og traavar so baust.

De vita, at Knoda paa Vistad er tung.
Det Grjotet, det er av det tunge.
Det gjelder fyr meir, en ha' Pengar i Pung,
aa lyfta den Stein fyr dei Unge.
Eg lyft'a til Knes, daa eg enno var ung.

Men Storegut tok 'a, som ingenting var,
og lyft'a der uppaa den Krakken;
so tok han, den Kulten, og gjekk han og bar
'a burt paa den næraste Bakken.
Det kvakk i dei Alle fyr slikein ein Kar.

So kom dei paa Tinget. Der, vita de, er
dei beste av Bygdanna Karar.
Han manar deim ut, og han Hallingen slær.

Men ingen der finnst, som der svarar.
Kvar Mannen veit med seg, at Juling han fær.

Men rett som det var, so streik i der ein Mann:
„Kvi fara med slikt som me fæla!
Lat alt vera Fred, og kom hit med eit Band,
so me kann vaar Førleik faa mæla.
Den best bygde Mannen er sterkaste, han."

Dei mælte, som Skraddaren mæler sin Mann
til Klypning av Kufta og Brøker.
Han tøygjer og mæler, og Maalet, han fann,
verd teiknat med Tal ned i Bøker.
Den Skraddaren best kjenner Mannen sin, han.

Det fannst ingen Mannen som Storegut stor.
Paa Bringa og Armar og Leggjer
var Knuten paa Knut, som paa Fura det gror,
og Nevar so tunge som Sleggjor.
D'er Synd at slik Styrke skal rotna til Jord!

Storegut er med til Røldalsmessa.

I Kyrkja til Røldal eit Bilæt hekk
so mangein Sæling til Frelse;
for Sjuke og Saare til detta gjekk
og fingo atter si Helsa.
Og funnet det var paa Jelse.

Det Bilætet, det var ein Undramann;
for helst so ved Jonsoktider
det var so, at Sveitten sílad og rann
ifraa det paa alla Sidor.
Det er som fyr oss det lider.

Fekk Rokon av Sveitten den minste Dogg
var Sjukdomen yvervunnen;
um sjuk elder halt elder saar av Hogg,
han var som til Livet funnen
med Lovord i sæle Munnen.

Vardt Saaringen lækt, med Kniven so kvass
han Bindet sprette og sprengde.
I Kyrkja laag hundrade Hestelass
med Krykkjor, som burt var slengde,
og ingen Haltemenn trengde.

Kvar strævad so godt som han kunde best;
for Ingen vil Boti gleppa.
So samlast dei der ifraa Aust og Vest,
og trengjast um inn aa sleppa.
Den Tunna er traa aa teppa.

Kvart Bygdarlag hev' som sitt Folkaslag
og trur seg i Alt det beste,
det hermer og gjev sine Nakkadrag
og lastar Grannen det meste.
So gjera dei allerfleste.

Her austfraa var Storegut med ein Gong
til Kyrkjevegen aa rydja;

for um han var aldri so stengd og trong,
dei kunde paa honom byggja
og mot den Kulten seg stydja.

Han rudde deim Vegen, og inn dei foor,
og Bilætet kring dei hingo,
og Alle kom fram med sit Bønarord,
og Helsa dei atter fingo
og heim atter friske gingo.

Og daa dei so kom fram i Dyreskard,
dei song under store Urdenn';
og Storeguts Mæle det største var,
so klaart som den beste Ludren
og djupt liksom Fosseduren:

Og det, som der vardt sunget millom deim,
det var den gamle Song um

Jotunheim.

Me standa her som paa eit storknat Hav;
som Lakan Snjoen ligg paa denne Grav.
Dei Toreslag, sam rulla Nord og Sud,
er Kyrkjeklokka lenger upp mot Gud.

Dei bratte Nutar av den svarte Stein
er liksom Knokar etter Kjempebein.
Kvar Nut og Nubb med millom Skard i Skard
er Kross i Kross paa denne Kyrkjegard.

Den Egg, den Tind, den Pigg, den Klo, den Kniv,
d'er Skip og Baatar, som fyr Vinden driv;
med sine kvite Segl dei sigla paa
og dansa kring og duva i det Blaa.

Den Tind som unge Kona er aa sjaa;
ho siter der med kvite Kaapa paa;
det graae Flor slær Krull fyr vesle Vind.
Nei sjaa, nei sjaa paa denne Glittretind!

Dei Flug og Stup i denne blaae Eim
med svarte Portar inn til Jotunheim,
dei klumsa deg, du stend som gjord til Stein
med Rys og Risling gjenom Merg og Bein.

Den Fossen, bunden der og storknad stiv,
er grøne Bræ, som dreper Alt med Liv;
den strøymer gjenom desse ville Glup
og fell med Skak og Brak i svarte Djup.

Dei svarte Ringar yver Fjell og Fly,
som jaga paa, det Skuggar er av Sky.
Dei koma fram og kverva sama Stund,
og sigla kring paa denne Solskinsgrunn.

Aa nei for Fjell med Stup og Kverve=Staup,
og kvita Stripor etter Skridulaup!
Der sitja dei med Skoddehatten paa
og kvita Render uti Kaapa blaa.

Som kvelvde store Skip paa skumsprengt Hav
med Folk, som krabba upp og skylast av,

so driva Knatt i Knatt paa Hø paa Hø
i Bylgjedrag paa denne storknad Sjø.

I Solårglittret fraa den kvite Snjo
sting her og der seg fram ei Ørneklo,
og Tinden spanar seg som til eit Sprang
aat Fjorden ned i Dalens grøne Fang.

Der burte der i all den Snjo og Kav
styt Ryggjer upp fraa grøne Jøkulhav:
dei symja yver Brot og Dal paa Dal,
som svarte Rygg med Uggen paa ein Kval.

Fraa Stig upetter Stig og Tram fraa Tram
i Krok seg bøygja svarte Nasar fram,
og alt imillom sting der upp ein Bolt
med kvite Huva paa sin runde Skolt.

So sting det her og der seg upp ei Hond
med kvite Saumar liksom Fingerbond;
og so med Bond og innsprengt kvite Korn
der stend paa Solen liksom Drykkjehorn.

Dei Skoddestripor skjera Tindar av,
so Toppen styt som Øy paa graaleitt Hav
og so mot Himlens Blaa seg ringar fram.
Det er som svarte Fugl i Lufti svam.

Den svarte Tind med Nebben sin i Bugt
er Falken lik, som voggar seg til Flugt;
i Bringen kvite Flekk er spettad inn;
og difyr verd han kallad Falkatind.

Den heile Fuglehopen dalar av
og duvar som i Sjøen seg i Kav
og gjeng som Maaken ned med Byks og Baks
og slær med Vengjom sine sidste Flaks.

Mot Himlesyni gjenom Dalasluk
heng Kyrkjeklokkor yver Altarduk.
Der Kyrkjor er med Port og Spir og Skruv
og Mønetak imillom Gil og Djuv.

Den lange Stripa ned i blaae Eim
er djupe Dalen med sin Mannaheim;
han er som smale Sprekk i Husavegg
og Hogg i Fjellet etter Øksar-Egg.

Det kjære Liv i Alting er aa sjaa:
det slær seg ned, so snart det finnst eit Straa.
Og jamvæl her inn med den kalde Snjo
stend Blomen med sin Livsens Glans og Glod.

Dei Toppar der av Is og Steinen stiv,
dei risa upp og lyfta seg til Liv.
Sjaa Tindarne med all si Jomfruform,
som liksom taka Himilen med Storm!

Gunnstein Grytebekk.

Den Grytebekken var ein Mann,
som fram i Livet langt seg karad;
for Liken sin han aldri fann
til Skillingen aa snu og spara.

Han kunde godt seg snu og te
og utor Knipa lett seg smetta.
Han handlad Saud og sidan Fe,
og tente altid litet-vetta.

Som Mus i Matbur kring han smaug,
og fint seg smøygde fram og snudde;
og inkje meir den Skalken laug,
en nettupp so dei honom trudde.

Og naar so Pungen full han fekk,
det inkje altid var fyr Dygdi.
Han kaupte Garden Grytebekk,
og sat som Bikkjen der i Bygdi.

Og daa han var ein Kakse slik,
han og ei Kjempa vilde vera;
for den, som fyrst hev' gjort seg rik,
han trur, han alting lett kann gjera.

Eingong paa Storegut han tok
so smaatt og liksom fram seg kjende;
men Storegut i honom skok,
so aldri meir han der seg brende.

I Grytebekken som ein Tagg
det stakk seg inn, at slikt han tapad.
Til Storegut han fekk ein Agg,
men endaa lika blid seg skapad.

Og altid lenger inn og inn
han stakk og stakk seg denne Taggen.
Og i det hevnefuse Sinn
han aat ikring seg denne Aggen.

Naar du i Stein ein Sprekk fær sjaa,
han aukar Aar fyr Aar, den Sprekken;
for Frost og Vatten sprengja paa.
Og slikt det var med Grytebekken.

Med desse Ord han dreiv ein Bløyg,
han Storegut, i denne Sprekken:
„Som Bundingsband han gjever Tøyg
i Ærlegdom, den Grytebekken."

Og Bløygen dreiv han reint i Kav,
daa attaat detta Slengeordet
han skildrad Grytebekken av
med Kol eingong paa Eldhusbordet.

Du saag'n der i Svart paa Kvitt
med Osteklyv paa Merr med Folen.
Og det var verst, det var 'kje fritt,
at Osten var paa Støjlen stolen.

Den Skildring vardt eit Bygdarord;
for snart det likso fort som Posten

ikring paa Mannatunga foor:
„Sjaa Grytebekken der med Osten!“

Men det var Grytebekkens Lag
paa Vigti vondt mot vondt aa vega.
Han sa': „det kjem væl snart den Dag,
daa Storegut paa det skal trega.

Han trur, han er den beste han,
og Liken sin kann aldri finna.
Han harmat hev' so mang ein Mann
ved uti Dragsmaal stødt aa vinna.

Den Mann, som størst vil vera, han
i Livet venta maa det verste;
for Ingen er so leid ein Mann,
som den, som vera vil den beste.“

Storegut fell i Giftetankar.

„I Livet hev' det so som so meg gjenget;
med alt det Lov eg stridde fyr og vann,
eg sviv og driv og verd ein aldrug Mann,
og enno hev' eg ingi Kona fenget.

Mot Giftarmaalet Alle fram seg stava.
Det kann væl henda, det er stundom leidt,
og at det drypp 'kje av det myket Feitt;
men det er nokot alle Mann vil hava.

Men liti Gleda visst fyr meg vardt vunnen:
Eg høyrd' eit Ord av Presten*), godt som Korn:
„Dei største Menn hev' altid minste Born;
for Ættartraaden ut med deim er spunnen.

Og Livet godt sin Lagnad ut kann skifta;
so kvar ein sær det, han i Grunnen vil:
Den Mann, som inkje større duger til,
han duger do til dess, han kann seg gifta.

D'er slike Folk, som skal i Mudret kava;
for der til Grunns gjeng inkje store Aand,
men det er nettup denne Trælehond,
som skapt er berre til i Mold aa grava.

Og godt det er, at slike Folk me hava,
som finna Livsens Maal i Gods og Gull,
og mettast ei, fyrr Munn av Mold verd full,
og Bork av Livsens Tre med Tenner skava."

— — — — — — — — —

Men, lær det friske Lauv den vise Lekfa:
„stans Vokstren din, du berre visnar burt
og fell til Jordi skruknat, svart og turrt!"
Sjaa, um fyr det det sluttar med aa veksa?

Eg elskar alt, og høyrer Folk aa herma,
at kvar ei fager Gjenta er meg kjær,

*) Denne Presten, som han heve desse Ord og Vers ifraa, maa hava voret gamle Storm i Nissedal, som var ein lærd og klok Mann, men ein Sveinkall og ein rein Naring.

og at eg Stakar likssom Soli er,
som yver Alle lysa vil og verma.

Eg ser det greidt: den, som seg sjølv vil mata,
han alting aat seg sjølv skal kara blindt,
og kora ut fyr seg ei Gjenta svint,
og elska hena og dei Andre hata.

Av Grytebekkens Dotter stend der Agen,
og ho eg veit det var, som her eingong
so leikande fyr meg i Skogen song.
Med Ljos og Liv og Song ho kjem som Dagen.

Eg synbar vist, men endaa kann 'kje dylja,
at ho er Dotter til den vonde Mann,
som inkje Godt ifraa der koma kann,
so Vondt det vil i Livet hena fylgja.

Den rike Aabø-Gjenta kann du velja,
og etter hena spring det mangein Kar.
Yt fraa deg alt, um so deg sjølv det var!
men Elsken din, den kann du aldri selja.

Ved Kyrkja Aalandsgjenta fint kann blenkja.
Det kjem ein Gufs; men so eg, Fanten, veit,
at ho som eg knapt eig ei skarve Geit.
Det er for seint: eg byrjar alt aa tenkja."

Storegut er bukjær.

Han Storegut ingenting drog seg fraa;
i Elsk han til Alt var bunden,
baad' Folk og Fe, baade store og smaa,
ja endaa Katten og Hunden.
Det Hjarta, som elskar, fyr alt maa slaa.

Han vaksen var upp baad' med Saud og Geit
og Bukken med Skjegget lange.
Han saag det, at Bølingen myket veit
og gjeng der med Tankar mange;
sjølv Grisen er klok, um han enn er feit.

I Fe som i Folk er eit Hjartalag;
dei kunna i Elsk seg gilda.
Du ser, at dei hava eit Mannadrag
og graata, so Taarer trilla.
I alt, som hev' Liv, er det sama Slag.

Som Smaagut han gjætte; daa lærde han
med Bølingen stødt aa spraaka.
Og altid det sama so gjorde han,
naar sidan eit Naut han raakad.
Med alting han talar den gode Mann.

Og Vyrdnad han lærde av velverd Ku,
av Hesten han lærde sansa,
av Lambet han lærde seg lett aa snu,
av Bukken aa hallingdansa.
Sjaa Livet ikring deg, so dansar du!

Og raakad det til, han ein Mann fekk sjaa,
som Hesten sin slog og plagad,
so kunde han Hesten spretta ifraa,
og Lasset i Kneiken draga.
Den Veike skal Hjelp av den Sterke faa.

Og gjætt' han um Vaaren, naar Snjoen gauv,
og Bølingen solten stunde,
so braut han av Raunen det vesle Lauv
til Kui, som stod og brunde.
Mot Bøn av den Soltne ver aldri dauv!

Og glad var hans Bøling i Guten sin,
og rundt seg kring honom kransad,
og kyste hans Hender og Blomekinn
og upp etter honom dansad.
Det Hjarta, som elskar, kvar Skapnad finn.

Han livnad vardt upp kvar ein einast Vaar,
naar Kid han seg saag aa kjæta.
Dei Sumrar han gjekk liksom sjuk og saar,
naar inkje han Fe fekk gjæta.
I Vordbalen gjætt' han det siste Aar.

Storegut verd vitjad av Huldra elder Rose-Gura.

Han Storegut laag seg i Vordbals-Bud,
og einsam han sat ved Elden;
so kom der ei Gjenta som beste Brud

til honom der seint um Kvelden.
Det hender somangt i Verdi.

Han tenkte, at Livet i einsam Strid
fyr Mannen er tungt aa bera.
Han sat og han tenkte, um all si Tid
ein Sveinkall han skulde vera.

So fager ho var, at du Vondt kund' faa,
og fint ho seg snur og lagar.
Det var so du aldri slikt Syn sku' sjaa
i all' dine Levedagar.

Ho blidt baud Godkveld og i Kne ho neig,
og sa', han ei turvte fæle.
Men endaa mest ned han av Krakken seig
og miste baad' Munn og Mæle.

Ho stansad og djupt etter Anden saup,
og Blomen paa Kinn seg tende.
Det var so der Elsk utor Augom draup,
og heite som Glod dei brende.

Ho smeikte seg inn med eit Mæle mjukt,
og lett ho leikad og dansad.
Og Storegut kjende sit Hjarta sjukt,
og kunde 'kje lenger sansa.

So reidde ho Sengi og sagde daa:
„Du ligg her paa Lakan grove."
Men rett som ho snudde seg, fekk han sjaa,
ho etter seg drog ei Rove.

„So Rove-Guro, d'er du ditt Slarv,
som smøygde deg inn som Katten."
Og som han det sagde, so burt ho kvarv,
som løynd under Huldrehatten.
Og Storegut sat og drøymde.

Storegut gjeng med Otte.

Her einsam eg gjæter i Hugen heit
og maa paa so mangt meg minna:
Um eg skulde døy, det Ingen veit,
kvar atter dei skal meg finna,
og fram til Kyrkja meg vinna.

Det lokkar og dreg, so eg knapt meg tem:
Eg høyrer som nokot laata.
Eg veit ikkje, kvat det er paa meg kjem.
Det er so eg mest maa graata
og kan ikkje sjølv meg maata.

Kvar einaste Striden eg stridd' og stod,
til Siger eg snudd' og vende.
Men no er som burte baad' Magt og Mod,
so Maken meg fyrr ei hende.
Nei aldri til slikt eg kjende.

Kvar Stytta mi er som eg Staven skjøyr
av morkne Ved skulde skjera.
Det tyngjer og tyngjer, fyrr Mannen døyr:

han kann ikkje Byrdi bera.
Det er væl, eg feig maa vera.

Det hende meg ofta, eg sat i Sut
med storknat Mæle i Munnen,
og ofta det var, at eg vilde ut,
men Vegen vardt aldri funnen,
og altid eg stod som bunden.

Som Barnet mot Fanget til Mor kann traa,
so fraa meg eg vilde springa.
Men aldri som detta det trengde paa;
og aldri det slikt meg tvingad.
Det ligg som ein Stein fyr Bringa.

Her hev' eg ikringum meg Foss og Fjell
og heile min Bøling trugen,
men endaa det svider som Glod og Eld:
Det er 'kje den rette Dugen
og kann ikkje metta Hugen.

Aa nøgjast med Fjell og med Gras og Tre
er berre i Mold aa grava,
og sjølv med det snilde og kloke Fe
me fullt oss ei fram kann stava.
Me Mannatanken maa hava.

Men arm er Tanken hjaa Kvinna og Mann;
for Alle i Synd er sakad.
Me lengta so saart etter Gud, som kann
i Livet yver oss vaka,
og sidst oss i Fanget taka.

Grytebekken er ute og skyter.

Han Grytebekken slengde burt
ein Dag sin kvasse Ljaa
og gjekk og sveiv, som nokot vondt
han skulde tenkja paa.

„Med Slaatten“, sa' han, „gjeng det smaatt:
Eg hev' eit Hjarta-Mein;
eg lyt til Fjells til lette Luft
og skjota meg ein Rein.

No hev' det lenge voret Regn,
so Reinen dreg mot Sud.
Eg raakar visst ein Dyrahop
alt nord med Flotubud.“

So stelte han med Riffa si
den Dagen heilt til Kvelds.
Han litet sov og andre Dag
han tidleg strauk til Fjells.

Han kom til Bordbals næste Dag
so yver Middagstid
og under Fjellet fram seg drog
derupp i bratte Lid.

So sveiv han under Nuten der
som yver Rjupa Hauk.
Og Storegut paa Legret var;
for der fraa Budi rauk.

Og Bølingen ved Legret gjekk
ikringum der og dreiv
og tidleg inn paa Bøen kom
og kringum Budi sveiv.

So saag han etter, Storegut,
um heilt han hadde alt;
so mjølkad han til Kvelds og so
han Bølingen gav Salt.

Og so god Nott med deim han tok
og um ibland deim foor;
til kvar han hadde Smeik og Klapp
og so eit kjærlegt Ord.

Men rett som Bølingen der gjekk
og sveiv og stod og laag,
so fekk med eitt dei som ein Kvekk
og upp mot Nuten saag.

Paa Ryggen Bukken reiste Ragg,
som var det verst han fraus;
og Hest og Ku med Foten grov
og snyftad paa og naus.

„Tru Bjørnen ute er i Kveld?"
sa' med seg Storegut;
so strauk han beint i Budi inn
og kom med Rifla ut.

So gjekk han etter Bøen upp,
og Feet fylgde paa.
Han saag og saag, men Ingenting
der uppe var aa sjaa.

Han saag det, tidt paa Fjell han saag,
som spaar ein Morgon god:
han saag den raude Kveldsol gleim
og gløste med sin Glod.

So kom han til den store Urd,
som ligg der som ein Tramm.
Der stansar Bølingen og kann
ei lenger koma fram.

Men „Blaamann" med sitt lange Skjegg
og Klauv paa sprække Bein
han fylgde med sin Gjeitarlegg
i Hopp fraa Stein til Stein.

So bar det upp mot Borddals-Nut
i denne Kveldens Fred.
Med eitt det small, og Storegut
i Urdi stupad ned.

Og Bølingen han beljar i,
der nedanfyr' han stod:
han høyrde Smell og Røyken saag
og kjende Eim av Blod.

Han slapp 'kje upp, so Mordets Mann
fekk Tid og Stund og Fred,
til Storegut aa mura væl
der kav i Urdi ned.

Han kvart eit Liv, som kom der upp,
av Vegen rydja laut:
Han ladde Rifla si paany
og likeins Blaamann skaut.

Den heile Nott stod Bølingen
og ventad Storegut,
og daa han so 'kje kom, dei tok
ved Solar-Koma ut.

Dei kom so sveitt, at kring deim stod
der tjukke Toku-Eim,
so kom dei fram mot Middagstid
til Havradalen heim.

Det fyrste dei fekk Folk aa sjaa,
dei Hovud rist' og skok;
og bar med Bur og Beljing paa,
som ingen Ende tok.

Og daa so Folk fekk detta sjaa,
som var eit Under stort,

so bar dei til aa skyna paa,
at nokot Vondt var gjort.

Til Borddals Bølingen vardt fylgd.
Han upp mot Urdi saag
og merkte ut, at det var der,
som Storegut'en laag.

Men Ingenting der funnet vardt,
med alt det leitat var. —
So kom den Uferds-Bod til meg,
som var hans gamle Far.

Det fyrste, som eg kom til meg
fraa slikt eit Svimeslag,
so saag eg alt, so tenkte eg
paa Rettens store Dag.

Eg Grytebekken visste væl,
var Son mins Banamann,
og at det ingen annan var
en nettupp, nettupp han.

Eg kjende deira gamle Strid
og visst' han var ein Hein,
og spurde, han paa sama Tid
ha' gjenget etter Rein.

Eg gav 'kje denne Udaadsmann
den minste Ro ell' Rist.
Der Aalvor var, som hjaa ein Mann,
som Son sin heve mist.

Den heile Bygd eg foor ikring,
og med meg fekk eg Folk.
Til Fjells me Grytebekken dreiv
framfyre oss med Svolk.

Daa Bølingen fekk honom sjáa,
der Aalvor vardt i Lag;
han burad og han beljad paa,
som det var Domedag.

Fyr oss aa varna um hans Liv,
det reint me faafengt saag.
Han maatte røma til den Urd,
der Storegut'en laag.

Men Ingenting um Storegut
fortel den Syndis Mann;
med Ingenting han vilde ut,
og Ingenting me fann.

Og ingen Rett der var aa faa;
for so var Retten fest,
at altid den fekk største Rett,
som kunde muta mest.

Si Tid han livde som eit Vrak,
og mangein Gong vardt dengd.
Men, Huset stend forutan Tak,
naar Retten han er stengd.

Men, daa han skulde anda ut,
og bøygja sine Bein,

han sa': „no ligg han Storegut
paa Bringa mi som Stein."

Me etter Rett og Rettferd sjaa;
me leita Nord og Sud;
og sviktar Mann, tilslutt so faa
me Retten vaar av Gud.

Storegut verd atterfunnen.

Um nokre Aar der und' ein Stein
der fann dei Storegut'ens Bein.
Der uppe i den store Urd
der laag dei innanfyr' ein Mur,
som Lik paa Straa i Heimebur,
væl skavne av, men utan Mein.

Eg maatte, um eg gamall var,
deim henta eg, som var hans Far.
Eg maatte slita tyngste Mun
og faa mi sidste Livsens Von,
dei Beini av min store Son,
til kristnad Jord i Kyrkjegard.

Eg syntest siga ned i Jord,
fyr Augom svarte Skuggar foor,
der yver Fjellet, som eg gjekk
med Son mins Bein paa Rygg i Sekk.
Og sumt, eg tenkte daa, eg fekk
sett ut i Song med desse Ord:

Eg stend som paa Roti eit turkat Tre,
naar det er kvistat og kartat;
so flekkjer det Borken og rotnar ned
og ligg der soppat og svartat;
so gjeng det i Mold som ein morken Ved.

Ja dei, som eg elskad, dei døydde av,
den eine ètter den annan.
Han Gleda tok atter, som Gleda gav.
Men undarlegt er fyr Mannen
aa ganga som eg paa si eigi Grav.

Fyr sonalaus Mann er einsamt og audt,
der vonlaus han gjeng og veiknar.
Alt ligg her ikringum meg svart og snaudt.
Fyr blikrande Blad eg bleiknar.
Eg fæler eit Liv, som fyr meg er daudt.

Og Soli er kald og Maanen er varm.
— Dei Straalarne ei meg høva —
Framfyre meg ser eg min Likferdskarm,
og gamle Minne meg kjøva,
og Staven ei styrkjer min gamle Arm.

I minste Straaet eg snaavar ikoll,
so valne er Føterne mine.
Og Tanken flyt burt som Vatten i Sold,
den eine og alle hine.
Og Maten i Munnen verd som til Mold.

So ber eg paa Son min med Skjelv i Kne
og dimmande Auga taarutt.
So strar i Gravi eg Beini ned,
og leser so Fadervaaret.
So kjem eg snart etter i Herrens Fred.

Gaml' Olav paa Legd.

Paa Legd eg ligg. So dit det bar!
Eg miste Born, eg miste Gard.
Med alt gjekk ut.
Eg miste alt, som kjært meg var,
ja Storegut.

Men, Hausten betre er en Vaar.
I mine siste Liveaar
no finn eg Ro.
Og Gud ſkje Lov, at alle Saar
dei atter gro.

Dei fleste Folk eg snilde fann.
Og enno ynskjer ingen Mann,
at eg skal døy:
Eg Visor kved og gleda kann
baad' Mann og Møy.

Mot Lygn og List eg altid stod.
Med all mi Synd det gjev meg Mod
og trøystar mest.

Fyr Mannen det aa vera god
til Slutt er best.

Fyr alle mine tunge Slag
eg hadde fulle Vederlag,
naar Alt kjem inn;
verd alt gjort upp til sidste Dag,
eg endaa vinn.

Daa Storegut til Jord eg bar,
var detta fyr den gamle Far
vel helder kaldt.
Men Minnet mitt um det, han var,
det sonar alt.

Eg enno ser hans Andlitsdrag.
At størst han gjekk i alle Lag,
er stødt meg nær.
Eg drøymer um'n Nott og Dag:
mitt Liv det er.

Det Mannen ynskjer mest eg vann,
at etter seg eit Minne han
i Livet fær.
Det einaste eg gjera kann,
det syngja er.

Eg ser og syng, um eg verd blind,
um Grønelid og Glittretind
og Bordbals-Nut.
Eg syng til dess eg sovnar inn
og andar ut.

Eg syng fyr Folk i Haug og Horg,
at Gut fyr Gjenta gjekk i Borg
og fridd'a ut.
Eg syng fyr deim um Elsk og Sorg
og Storegut.

Det vermer meg, um eg er graa,
naar eg fyr Songen min kann faa
ein Gledarlaat.
Men ingenting slikt biter paa
som Gjentegraat.

Mot Tungsinn altid Gjenta traar.
Ein Song um Sorg og Hjartasaar
ho likar best.
Til Graaten tek ho altid, naar
ho elskar mest.

Det Bakken upp fyr Alle ber,
og Vegen er fyr Alle her
so smal og trong.
I Livet er slik Sorg, at der
er nog fyr Song.

Tydingar av eit og annat, som maatte vera mindre kjent utanfyre Telamork.

Aa, paa. Aabry, ogso ein Aabryskap, Jalousi; aa aabry Ein, vera aabryen, jaloux. Ein Agg, nokot som stendugt sting og eggjar. Andlit, Aasyn; tyskt: Antlitz. Armod, Vanmegd, Veikleikje.

Ein Bard, Kant, Trom. Ei Buna, eit holt Bein. „Bein og Bunor," faste og hole Bein. Baust, sterkt.

Elt, jagad, av elta; „svelt og elt." Eiger, Præs. av eiga, ogso det sama som skylda.

Flo, Lag. Fly, Fjellslett. Fossegrimen, ei Aand som liver i Fossen og lærer Folk aa spila. Finne, Ulende upp til Fjells. Ein Fagnad, Ros, Godlaat. Eit Flug eller Fljug, ein bratt Fjellvegg.

Gufs, sterk Pust. Gaus, Skum. Glømde, av gløma, (glyma) sjaa myrk og trugande ut. Gasten, ein Fabel-Fugl, ogso Djevelen. Gilda seg, gjera seg gild og gjæv, gjera seg til av nokot.

Heimen, Verdi. Hause, ein rund Bergknoll. Hø, ei Høgd. Høva, raama.

Idra, tvila, evast.

Kvarv, av kverva, snu seg, koma burt. Kjøva, taka Vedret fraa. Ei Knoda, Deigklump, ein Stein som ser slikt ut. Klumsa, heksa fast. Kav, i kav, heilt nedunder. Kartat, avhogget Kvisteknutarne. Kverve-Staup, ei rund Søkk i Fjellet, som eit Amfiteater.

Ei Lenta, Spøk; ein Lentekrok, Humorist.

Musla, fara smaatt fram, ein Musling. Mjødnerna, av Mjødn, Hofta. Muta, bøygja Retten med Løyndar-Gaavor.

Ein Otte, Andhugje, Jhug, Illhug, løynleg Fæla, av otta. — Det Motsette er Von.

Ein Rys, Skubbring, Grysjing.

Soso, soleids, so. Eit Saup, Kinnemjølk. Ein Sæ, Sjo. Skruv, Kyrkjeskruv, Vaapenhus.

Turvte, Impf. av turva, trengja um. Teva, pusta, anda. Tvegne, vadskade, av tvaa. Traa, lengjast mykjet.

Urda, grava ned i Urdi.

Vøre, Conjunctiv av vera, vilde vera. Vaa, Vaade, Ulukka. Vælverd, verd det som væl er, sjølvgod. Varna, verja. Vitja, gjesta.

Love for det norske Samlag.

§ 1.

Samlagets Formaal er at fremme Udgivelse af Bøger paa Norsk, enten Landsmaal eller Bygdemaal. Af den af ethvert Medlem erlagte Kontingent 60 ß aarlig dannes til dette Øiemed et Fond. De Medlemmer, der betale en aarlig Kontingent af 1 Spd. eller 15 Spd. kontant, erholde alle paa Selskabets Forlag udgivne Skrifter.

§ 2.

Der vælges en Formand og to Bestyrere. Bestyrelsen danner tilligemed 4 Medlemmer en Kommite til Bedømmelse af de Skrifter, der skulle udgives. — Bestyrelsen vælger selv en Regnskabsfører.

§ 3.

Der afholdes aarlig en Generalforsamling. Paa denne foretages Valg af Medlemmer til Bestyrelsen og Bedømmelses-Kommiteen, samt af 2 Revisorer, ligesom Bestyrelsen forelægger Regnskaberne og afgiver Indberetning. Naar Bestyrelsen finder det fornødent, kan Møde ogsaa ellers sammenkaldes.

Medlemmer af Bedømmelses-Kommiteen ere: Ivar Aasen, Kand. theol. H. Ross, kgl. Fuldmægtig E. Nielsen samt Skolelærer Olav Røst.

Formand: Kand. jur. H. E. Berner.

Bestyrere: Student E. Nilsen og Kand. theol. Blix.

Revisorer: Cand. jur. J. C. Krogh og Kand. philos. C. Berner.

Samlagets Kasserer er Stud. med. K. Hansen. Universitetsgaden No. 14.

Samlagets Medlemmer, der betale 1 Spd. aarlig, have i Aar faaet følgende Skrifter:

1) **Søgnir fraa Hallingdal** af kgl. Fuldmægtig J. E. Nielsen (6½ Ark 8vo.)
2) **Ei liti Ferd fraa Sogndal til Fjerland** av Henrik Krohn (7 Ark 8vo.)
3) **Lauvdusskar I & II** (7 Ark 8vo.)

Derhos vilde de nu erholde Storegut tilsendt ligesom de øvrige Skrifter.

Ved Henvendelse til Samlagets Kasserer kan fremdeles faaes: 15 Expl. af Lauvduskar for 1 Spd., 5 Expl. af Søgnir fraa Hallingdal for 60 ß, samt 100 Expl. af forskjellige udvalgte Viser (hvert Viseark udgjørende 4 Sider og indeholdende i Regelen flere Viser) for 24 ß.

Ligeledes kunne Samlagets Medlemmer hos Kassereren ordinere 10 Expl. af „Storegut" for 1 Spd. og 1 Expl. for 18 ß. Disse Priser gjelde dog kun til Udgangen af November Maaned, da Prisen vil blive forhøiet.

Boghandlere og Andre kunne inden samme Tid erholde „Storegut" til de samme Priser gjennem Boghandler Alb. Cammermeyer.

I Samlagets Anliggender kan man ogsaa henvende sig til dets Kommissionærer, der anmodes om godhedsfuldt at bringe denne sin Stilling til almindelig Kundskab, hver i sin Kreds. — Da Samlaget endnu mangler Kommissionærer i flere Byer og Bygdelag, tør man anmode de Medlemmer paa disse Steder, der maatte interessere sig for Samlagets Virksomhed, om i ubetalte Breve at underrette Samlagets Kasserer om, hvorvidt de indtil videre vilde være villige til at yde Samlaget sin Bistand med Modtagelse af Indmeldelser, Uddeling af Skrifterne m. m. — Naar Samlaget, som antagelig snart vil kunne ske, i de vigtigere Byer og Bygdelag har erhvervet faste Kommissionærer, vil disses Navn og Bosted blive bekjendtgjort.

